

Localno

C E L J E
20. FEBR. 1959
LETO X. ST. 7
CENA 15 DIN

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA CELJSKEGA OKRAJA

NEKAJ ZAPAZANJ O POTEKU STUDIJA GRADIVA VII. KONGRESA V CELJSKEM OKRAJU

Z LETNEGA OBCNEGA ZBORA OBCINSKEGA ODBORA ZB NOV V CELJU

BREZ ZNANJA NI USPEHOV

STUDIJSKI POTEKA ZADOVOLJIVO, NAJBOLJSE PA V ŽALSKI, SOSTANJSKI IN CELJSKI OBCINI. — HIBA: PREMALO INDIVIDUALNEGA STUDIJA IN PONEKOD SIBKA UDELEŽBA. — DOSLEJ SO PREDELALI ŽE SKORAJ POLOVICO PREDVIDENEGA GRADIVA. — KVALITETNA PRDAVANJA NA VEČERNI POLITIČNI SOLL. — OPERATIVNI NACRT IDEOLOŠKE KOMISIJE: POŠOLSKO POLITIČNO IN KULTURNO IZOBRAŽEVANJE NAJ SE RAZMAHNE ČIM BOLJ V SIRINO

mem študijskem sestanku predavatelja, ki poda le osnovne teze za določeno temo. Na ta način skušajo doseči, da prihajajo slušatelji na predavanja pripravljeno. Snov je na ta način manj kvalitetno podana, vendar pa je dosežen s tem osnovni namen, da vsak pred predavanjem gradivo vsaj v grobih obrisih tudi sam prouči. Namen teh seminarjev je namreč, da člani Zveze komunistov čim več študirajo individualno, na predavanjih pa le razčistijo nejasna stališča in tako utrdijo svoje znanje. Sicer pa še najboljše predavanje ne koristi mnogo, ker je snov sorazmerno težka in obsežna.

Na splošno je opaziti vrzel prav v tem, ker prejšnja leta ni bilo sistematičnega ideološkega dela in izobraževanja ter je zaradi tega ideološki nivo posameznih članov dokaj nizek. Studij v osnovnih organizacijah poteka tedensko ali štirinajstnevno. Doslej so predelali že skoraj polovico predvidenega gradiva in kaže, da bodo s predvidenimi temami zaključili v maju ali juniju. Pri študiju je v nekaterih občinah in osnovnih organizacijah opaziti zlasti v zadnjem času še eno hibo. Ponekod udeležba na študiju upada ter bodo morale osnovne organizacije in občinski komiteji v tem pogledu zaostri disciplino. Zavedati se pač moramo, da je študij ena osnovnih nalog članov Zveze komunistov, saj brez temeljite ideološke podlage ne more biti niti uspehov pri izvrševanju nalog, ki stoje pred komunisti. Najboljše poteka študij v žalski, sohanjski in celjski občini, tudi drugod ni kaj reči, razen da je udeležba na študiju v zadnjem času nekoliko upadla. Predvsem bodo morali izboljšati udeležbo na seminarju pri občinskem komiteju v Laškem in seveda v nekaterih drugih občinah.

Preko 20 slušateljev iz celjskega okraja obiskuje tudi večerno politično šolo v Celju. V tej šoli so izredno kvalitetna predavanja, saj predavajo najbolj izkušeni družbeno politični delavci. Prav tako je tudi način izobraževanja (Nadaljevanje na 2. strani)

Dejavnost borcev je bila pestrejša in širša

Pretekli četrtek je bil v Celju redni letni občni zbor organizacij ZB v celjski občini. Poleg delegatov se je občnega zbora udeležilo tudi več gostov, med njimi narodna heroja, predsednik OO ZB tov. Ivan

poleg tega pa v osnovnih črtah omenil vse naše notranjepolitične uspehe, posebno pa tista vprašanja, ki zadevajo borce NOB. Kot najvažnejše naloge v prihodnje je tov. Loštrk omenil: skrb za partizanske otro-

Dva prizora z rednega letnega občnega zbora ZB v celjski občini. Zgoraj: Pionirji in otroci borcev so prišli pozdravit občni zbor. Spodaj: Gostje in delegati med poročilom.

Kovačič-Ejenko in komandant celjske garnizije podpolkovnik Jože Ožbolt.

Poročilo o delu organizacij v preteklem letu je podal predsednik Občinskega odbora ZB tov. Milan Loštrk. Poudaril je, da je bila dejavnost članstva v preteklem letu širša in pestrejša. Na kratko se je dotaknil tudi sedanje politične situacije v svetu,

ke naj bo v bodoče skrb celotne družbe, skrb vseh političnih organizacij in oblasti. Povečati je treba skrb za borce same, za njihovo strokovno in politično rast, za njihove materialne in stanovanjske prilike, ki so še vedno peneče. Več skrbi bo treba posvetiti zdravljenju borcev in razširitvi članstva v organizacijah, saj je fluorografska akcija pokazala, da je v občini okoli 600 ljudi, ki imajo pogoje za sprejem v ZB. Nadalje bo treba urediti dokončno tudi muzej NOB, delo po komisijah še bolj poživeti, hkrati pa, in to v prvi vrsti, skrbeti, da bodo bivši borci aktivni na vseh področjih družbenopolitičnega življenja. (Nadaljevanje na 2. strani)

Celje v pripravi za 40-letnico KPJ

Vsa celjska kulturno-prosvetna, športna in telovadna društva ter ostale množične organizacije se že pripravljajo na čim lepše in veličastnejše praznovanje 40. obletnice ustanovitve KPJ.

Odbor za organizacijo proslav 40. letnice KPJ pri Občinskem komiteju ZKS v Celju je v ta namen že sklical zastopnike vseh množičnih organizacij in društev ter umetniške vodje, da bi se dogovorili o razporedu proslav in prireditve. Po doslej izdelanem programu je razvidno, da bodo proslave in prireditve vsebinsko dokaj bogate in kvalitetne ter da se bodo vrstile preko celega jubilejnega leta. Vsak pomemben politično-zgodovinski dogodek v našem delavskem gibanju bo posebej proslavljen, vendar bodo prireditve osredotočene predvsem na mesec april in maj, ko bo praznovanje 40-letnice KPJ na višku.

Po doslej sestavljenem programu se bodo prireditve in proslave vrstile po naslednjem redu:

7. marca bo v Narodnem domu prva proslava, združena s praznovanjem Dneva žena;

od 6. do 12. aprila bo Invalidski športni teden;

4. aprila bo v Celju gostoval Invalidski pevski zbor iz Ljubljane;

18. aprila bo nastopil Mladinski mešani zbor celjske Svobode;

26. aprila bo zaključec glasbenega festivala pevskih zborov Svobod;

14. maja bo koncert Mladinskega zbora

III. osnovne šole (ZPD »France Prešeren«);

10. maja, na Dan pomladi bo Jurjevanje pionirjev vseh celjskih šol na letališču v Levcu;

24. maja bo proslava pionirjev celjskih odredov;

25. maja bodo proslavili Dan mladosti v okviru TVD Partizan;

3. julija bo proslava v počastitev Dneva borca;

4. julija bo okrajna proslava obletnice Zleta Svobod v Celju;

20. julija bo v počastitev občinskega praznika in Dneva vstaje koncert moških zborov in godb na piñala (KUD »Ivan Cankar«);

4., 5. in 6. septembra bo mednarodni waterpolo turnir.

28. novembra bo v počastitev obletnice AVNOJ priredil proslavo ZPD »France Prešeren«;

22. decembra bo v počastitev Dneva JLA nastopil Komorni zbor in godalni orkester KPJ »Ivan Cankar«.

To so osrednje prireditve, ki bodo imele glavno obeležje prav na počastitev 40. obletnice KPJ. Razen tega bodo organizirala posamezna društva, organizacije Zveze komunistov in sindikalne družnice v celjski občini še vrsto javnih in internih proslav v najrazličnejših oblikah. Pri prirejanju teh proslav naj bi organizatorji upoštevali datume zgoraj navedenih osrednjih proslav, da bi omogočili ljudem obisk le-teh v čim večjem številu.

S SEJE SVETA ZA BLAGOVNI PROMET PRI CELJSKI OBCINI

Proti povišanju prometnega davka

Pred dnevi so na seji Sveta za blagovni promet pri celjski občini, na kateri so bili navzoči tudi predstavniki okrajne trgovinske zbornice, razpravljali o povišanju stopnje občinskega prometnega davka od 2 na 4%. Odlok o tem povišanju je Občinski ljudski odbor v Celju že sprejel. Člani sveta sicer razumejo težak položaj občine, da bi na ta način prišla do dohodkov za kritje proračunskih potreb. S povišanjem prometnega davka od 2 na 4% bi se strinjali, če to povišanje ne bi šlo na škodo potrošnikov. Ker pa so zastopniki trgovinske zbornice na podlagi analiz trgovskih podjetij dokazali, da bi trgovska podjetja v Celju težko prenesla povišanje prometnega davka na 4% ter bi morala v tem primeru dvigniti malo-prodajne cene industrijskim artiklom za 1 do 2%, so se člani sveta izrekli proti takemu povišanju. To povišanje bi bilo namreč v nasprotju z našo osnovno politiko, da se cene brez posebne utemeljitve ne smejo dvigovati, o čemer je tudi celjska občina svojevčasno sprejela odlok o maksimiranih cenah, da bi zaščitila standard potrošnikov. Tega povišanja niso sprejele občine v drugih okrajih in so zato menili člani sveta, da bi se v primeru

zvišanja cen v Celju povečal blagovni promet v Ljubljani, kamor bi ljudje hodili kupovat. Zmanjšanje blagovni promet v celjski občini pa bi še bolj prizadel naša trgovska podjetja.

Iz okrajnih virov smo zvedeli, da se cene ne smejo dvigniti, tudi če bi odloka o povišanju prometnega davka občina ne razveljavila. V tem primeru bi morali nastale razlike v trgovinah, ki tega zvišanja ne bi zmogle v okviru določene marže, subvencionirati ljudski odbori na kakšen drug način. V celjski občini pa smo naknadno zvedeli, da bo odlok o povišanju prometnega davka razveljavljen, saj se za to zalagajo tudi sindikalne organizacije.

Razen tega so člani sveta razpravljali tudi o prioritetenem redu investicij v trgovini v letošnjem letu. Po tem predlogu naj bi začeli investirati najprej tiste investicije, ki so najbolj nujne. Sem sodi izgradnja skladišča za živila, dalje oprema trgovinskega paviljona na Otoku, nabava opreme za predzavijanje blaga pri trgovskem podjetju Merx, ureditev samopostrežne trgovine pri Centru, ureditev tržnice, popravilo skladišč in nabava opreme pri Agroprometu ter razširitev trgovine Rio.

Mladinska brigada, Jožeta Lacka' odlikovana

Pretekli teden je bila v Celju svečanost, katere se je poleg številnih brigadirjev in brigadirjk z lanskoletne akcije na avtocesti udeležilo tudi veliko število celjske šolske mladine. Na tej svečanosti je bilo podeljeno kombinirani štajerski brigadi »Jožeta Lacka' odlikovanje Ordena dela II. stopnje, ki ga je za posebne zasluge brigadi podelil predsednik Republike.

Navzočim brigadirjem in mladini je ob tej priliki govoril predsednik Okrajnega komiteja LMS tov. Franček Knafeljc, za njim pa sekretar Okrajnega komiteja ZKS tov. Franc Simonič, ki je na koncu izročil komandantu brigade visoko odlikovanje.

Še vedno nepravilnosti v odkupu živine

Okrajna trgovinska zbornica v Celju je te dni sklicala sestanek s predstavniki mesarskih podjetij in kmetijskih zadrug celotnega okraja, na katerem so se pogovorili o problemih odkupa živine, preskrbi z mesom, o sklepanju pogodb med kmetijskimi zadrugami in mesarskimi podjetji itd. Kljub temu, da okrajna tržna inšpekci-

ja in občinski inšpektorji z vso strogostjo in doslednostjo preganjajo nepravilnosti pri odkupu živine, izrekajo za prekrške najstrožje kazni, seznanjajo preko trgovinske zbornice in OZZ kmetijske zadruge in mesarska podjetja z zakonitimi predpisi — se manjše, pa tudi grobe kršitve (Nadaljevanje na 5. strani)

28. FEBRUARJA BO ODŠLA PRVA BRIGADA MLADIH ZADRUŽNIKOV IZ CELJSKEGA OKRAJA NA AVTOMOBILSKO CESTO

Na avtomobilsko cesto BEOGRAD — SKOPLJE bo konec tega meseca odšlo 120 mladih ljudi iz raznih aktivov »Mladih zadrugnikov« celjskega okraja. To bo prva mladinska delovna brigada, ki bo šla na avtomobilsko cesto. Imenovala se bo »I. celjska MDB Mladi zadrugnik«, vodil pa jo bo kmetijski tehnik Stane Horvat iz Velenja. Ta brigada bo delala na odseku NIS—PARACIN 2 meseca. Okrajna zadrugna zveza Celje je prevzela patronat nad to brigado in jo bo tudi primerno opremlila. Poskrbljeno bo tudi, da se bodo mladi zadrugniki v prostem času lahko izobraževali, saj bo na progi istočasno tudi več kmetijskih tehnikov, ki bodo brigadirje seznanjali z osnovnimi načeli sodobnega kmetovanja. Tudi razne tečaje (foto in radio amaterski ter tečaj za traktoriste) imajo namen organizirati.

Okrog 20. aprila bo odšla na gradnjo ceste druga kmečko-delavska brigada, ki bo delala nekeje v Srbiji, tretja pa bo odšla okrog 26. julija in bo verjetno imela delovišče nekeje v Makedoniji.

20. junija bo odšla iz celjskega okraja na prago tudi prva srednješolska brigada, ki bo delala do 25. julija, potem pa jo bo zamenjala druga srednješolska, ki bo odložila lopate in samokolnice 31. avgusta.

Za kmečko-delavske brigade je v našem okraju še har lep odziv in po vsej verjetnosti tudi srednješolska mladina ne bo hotela zaostajati.

OB 40-LETNICI ZKJ

Naš komentar:

Ničla je tudi minus

Ce je v matematiki ničla res ničla, potem je v družbeno političnem življenju ničla minus. Zakaj?

Naš dialektični pogled na družbenopolitična dogajanja ne more trpeti stagnacije, ki jo nekateri imenujejo »neškodljivo mirovanje«. Ni negativna samo negativnost delovanja sama zase, negativna je potemtakem tudi pasivnost. Torej je ničla le minus...

Rad bi spregovoril o problemu, ki načelno ni problem, to pa zato ne, ker ga nihče, kot takega, ni odkril. Pri nas je ponekod še tako, da je nek problem postal problem šele takrat, ko ga imenujemo z besedo, čeprav je kot dejstvo že obstajal.

Recimo tale primer: Mlada zakonca (med 24 in 26 let), ona uslužbenka, on človek z višjo kvalifikacijo. V službenem razmerju sta oba neoporečna. V strogo službenem merilu. Ne zamujata, izpolnjujeta pričakovanja in zahteve predpostavljeneh, če je treba »potegneta tudi čez uros«. In njuna ostala dejavnost? Nista reakcionarno razpoložena. Sta člana sindikata (članarina in sindikalne vožnje), drugega nič... Torej nič... Vendar je on v podjetju, kjer se vsakodnevno srečuje z družbenimi problemi, z družbenim upravljanjem. Kot strokovnjak je odgovorna oseba. Toda politično je nezainteresiran, nepodhovan, neaktiven. Tu se ničla spreminja v minus... Podobno je tudi z njo.

Vzemimo pedagoga za katedrom. Med d'fahi se krešejo misljenja. Marksistični brožek je prizadeven. Na šoli je številno mladih komunistov zlezlo do številke, da ustanovijo osnovno organizacijo. Del vzgojiteljev je z njimi, komaj kateri je, ki bi bil hladno razpoložen in še te ne zmore več kot kako porogljivo pripombo. Ti že spadajo v kategorijo minusa. Toda neredki so oni (v povprečju seveda še vedno redki), ki za razgibanost napredne ideje sicer ne storijo nič proti, toda tudi ničesar za. Mlad človek je velik kritik in večji psiholog kot marksist kaj mislijo tisti, ki so psihologijo študirali. Torej je pedagog, ki je samo suh solnik, ne pa vitalen vzgojitelj, ki je suh teoretik ne pa življenjski praktik, po katerih naša družba na stopnji pasivnosti.

Ali pa poiščimo kako izgubljeno priložnost v obliki internata, mladinskega doma ali podobne ustanove. Sola ne zmore vsega in še to kar je, je teoretično, teorija pa lahko presenetljivo hitro izpuhti. V nekaterih domovih in internatih pa je v pogledu družbenopolitične razgibanosti stanje »neškodljivega mirovanja«. Res je, da je osnovna naloga mladega človeka — učenje. Toda ali res samo golo učenje? Če pravimo, da so mladinske akcije tudi družbenopolitična sola mladega rodu, potem bi tem bolj lahko bile take šole tudi naši domovi in internati. Koliko mladinskih aktivistov, koliko komunistov, koliko razgledanih mladih državljanzov nam da ena sama izmena brigad. V dveh mesecih na desetine novih ljudi, ki so opora političnim organizacijam.

Mi pa imamo razne tečaje, ki trajajo tudi več mesecev. Mladino imamo na okupu, pa mislimo, da smo opravili veliko, če smo v učni načrt vnesli recimo kot predmet tudi našo ustavo in državno ureditve. Kaj bi se dalo storiti z mladino, ki je v takih domovih leto dni, po več let?

Tudi tu imamo ponekod ničle spremembe v minus... Takih primerov bi lahko našli še več, toda dovolj je teh nekaj primerjav... Kr.

V zabukovškem revirju nekoč in danes

Daleč preko meja Savinjske doline je bilo že v stari Jugoslaviji znano delo zabukovških delavcev, predvsem so bili znani v svojem revolucionarnem delu, saj so se nenehno borili za svoje socialne pravice s takratnimi delodajalci in proti takratnemu režimu. Iz vrst delavstva so zrasi vidni politični voditelji, ki so vzgajali delavce in mladino. Pod zastavo družstva »Svobode« je delalo že takrat niz sekcij in pozneje pod »Vzajemnostjo« kar trije zbori: moški, ženski in mešani, dramska skupina, orkester »Zarja«, mladinski pevski zbor ter tamburaši. Imena Albina Vipotnika in Petra Sprajca so nerazdružno povezana z vsem takratnim delom. Vipotnik je bil predvsem duša vsega gibanja, njemu pa so sledili Rudi Cilenssek in Julka. Vipotnikove sestre: Anica, Micka in Fanika, Letonja, Lapajne, Ciril Spegel in Raček, ki so bili tudi med prvimi komunisti ter še nekateri tovariši.

Znane so že takrat svečane proslave Oktobrske revolucije in praznovanje Prvega maja, ki so ga vedno proslavljali ob največji udeležbi na Mrzlici, skupaj z delavci trboveljskega revirja. Zaradi takšnega aktivnega dela so že takrat, posebno po letu 1929 vsi ti voditelji okusili preganja-

nje žandarmerije, bili po zaporih in znanih taboriških Bileča ter Ivanjica. Kljub temu pa so se nenehno jačale vrste delavskega gibanja. Leta 1939 je bila že ustanovljena prva organizacija SKOJ.

Okupacija Jugoslavije ni našla komunistov in skojevcev nepripravljenih. Takoj so mobilizirali vse zavedne ljudi v borbo proti okupatorju, sami pa odšli v partizane. 24. julija je bila ustanovljena prva Savinjska četa. Doba okupacije je zadala težke rane v vrstah delovnih ljudi zabukovškega okoliša, kar pričča spomenik pred novim domom »Svobode«, na katerem je vklesanih 150 imen.

Po osvoboditvi je delo ponovno zaživelo na kulturno-prosvetnem polju in drugi gospodarski dejavnosti, najprej v družstvu SKUD »Peter Sprajc«, nato pa zopet pod imenom »Svoboda«.

V zvezi s praznjo 40. obletnice ZKJ in SKOJ pripravljajo za 20. april svečano akademijo s koncertom v domu »Svobode«, 1. maja pa bodo organizirali množičen izlet vseh organizacij na znameniti vrh Mrzlice. Tako bomo tudi v zabukovškem revirju dostojno proslavili nov državni praznik — 40. obletnico ZKJ. Ivo

Brez znanja ni uspehov ...

(Nadaljevanje s 1. strani)

zelo dober, saj vsako posamezno temo obdelajo trikrat, in sicer prvič na predavanju, pozneje v razpravi ter končno še s konsultacijo. V tej solo bodo predelali v štirih skupinah sedem tem do konca julija. Le škoda, da zaradi pomanjkanja predavateljev in prostora niso mogli vključiti v to šolo še več slušateljev. Osem članov Zveze komunistov iz celjskega okraja pa bo v prihodnjih dneh odšlo na enotedenski seminar pri CK KPS v Ljubljano, na katerem bodo obogatili svoje znanje iz osnov marksizma.

Da bi ideološko in sploh izobraževalno delo v celjskem okraju še bolj poživeli, je ideološka komisija pri OK ZKS sestavila tudi okvirni perspektivni in operativni načrt. Po tem načrtu bo predvsem potrebno upostaviti in utrditi aktivne ZK pri strokovnih združenjih in društvih. Ti bodo morali zainteresirati predvsem izobražence za poživitev ideološko političnega dela. Ideološka komisija bo posvetila večjo pozornost tudi pošolski strokovni in politični izobrazbi, raznim tečajem, seminarjem in programom kulturno-prosvetnih društev in ljudskih univerz. Tu gre predvsem za to, da bi delo v teh društvih bilo bolj idejno usmerjeno ter da bi se razmahnilo čim bolj v širino. Težiti bi morali predvsem, da bi kongresno gradivo posredovali tudi članom Socialistične zveze. Ljudska univerza v Celju in nekatera društva Svobod so že vnesla v svoje programe nekaj predavanj iz gradiva VII. kongresa. Podobno je tudi v žalski občini. Ideološka komisija pri OK ZKS v Celju bo posvetila izredno pozornost tudi raznim oblikam in metodam pošolskega političnega in kulturno-prosvetnega izobraževanja, v marcu pa bo izdelala podrobno analizo stanja z namenom, da bi delo na tem tako važnem področju v celjskem okraju še izboljšali. -ma-

SEJA PREDSEDSTVA OKRAJNEGA SINDIKALNEGA SVETA V CELJU

V sredo popoldne je bila razširjena seja predsedstva Okrajnega sindikalnega sveta v Celju, ki so se je udeležili tudi zastopniki trgovinske, gostinske in obrtne zbornice. Razpravljali so o stališču sindikata do 4% prometnega davka od maloprodaje industrijskih izdelkov ter o uvajanju novega sistema nagrajevanja v trgovini, gostinstvu in obrti. -mb

Pri občinskem komiteju v Laškem bodo morali zboljšati udeležbo na študiju

pogled po svetu * pogled po svetu

Pred dobrim tednom sem bral v zahodno-nemškem listu »die Welt« kratko notico o ameriških manevrih z bojno municijo. Vršili so se na velikih vežbiščih v okolici Amberga, sodelovalo je 60 lovcev in 250 helikopterjev. Tanki in letala so streljali z bojno municijo tako, da bi vojaki imeli priložnost navaditi se na prave vojne okoliščine. Manevri so se imenovali »Free-Play« — prosta igra. Naši listi so pred nekaj dnevi poročali, da je na manevrih umrlo 6 vojakov in trije nemški civilisti. Poleg tega še to, da so ZDA zamenjali izstrelke »Matadora« z »Mace«. Mace imajo jedrski naboj, letijo z zvočno hitrostjo in si sami poiščejo svoj cilj na zemlji. Pri manevrih je bil navzoč poveljnik NATO-ostroga general Norstad.

To je pošastno ozadje mirovnih znamenj zadnjih dni, med katero naj bi se štela tudi Dullesova pot v Bonn. To sicer ni videti iz Dullesovega poročila po vrnitvi iz Bonna, v katerem pravi, da se zavezništvo žele pogovoriti v iskrenem naporu, da se doseže sporazum o Berlinu, združiti Nemčije in evropski tarnosti. Nikakor pa ne pristanejo na sovjetsko zahtevo, naj bi Berlin postal demilitarizirano svobodno mesto, ali pa, da bi oblast prevzeli vzhodno-nemški organi. Tudi ne pristanejo na sestaneke 28

držav, ki naj bi se pogovorile o mirovni pogodbi z Nemčijo, pristali bi koežjemu na sestaneke zunanjih ministrov. Angleži so k temu pristavili še, da bi Zahod to stališče branil celo za ceno vojne, vendar s to izjavo ne žele delati vtisa o nerešljivosti obstoječih problemov. Ta albionsko salomonska diplomatska parada je sama po sebi jalova, vendar vrata so ostala odprta. Mnogi verjamejo, da je Dulles vendarle omečal bonnsko nepomirljivo stališče nasproti dosedanjim sovjetskim zahtevam, predvsem pa na večjo elastičnost, kajti do sedaj je Bonn kokor stari Katon v Rimu znal eno samo formulo: SZ nišesar popustiti, z njo govoriti samo z zavračanjem in nepristopnostjo. Da bi to stališče bilo še bolj močno, so v zadnjem času strašili z osjo Pariz—Bonn, kar je v resnici enodnevnic, čeprav je v ozadju gotovo nekaj tiste stare francoske reakcionarne buržoazne ultradesničarske kratkovidne politike.

V Franciji se namreč zmerom bolj kaže moč desničarskih politikov. Ustanovili so novo »nacionalno stranko«, ki povezuje skupine iz Alžira in Francije, predstavljajo francosko bogatijo, bankirje, ki menijo, da bodo s pomočjo ameriškega Standard Oila še bolj obogateli s saharso nafto. Trdno so odločili pacificirati Alžir. Ministrski

predsednik Debré je v Alžiru izjavil, da je integracija z Alžirjem zajamčena in da se z osvobodilnim alžirskim gibanjem ne bodo pogovarjali, razen te se pojavijo kot parlamentarci z belo zastavo. Vse kaže, da De Gaulle ni kos situaciji okoli Alžira. Restavracija francoske moči v Severni Afriki s kolonialističnimi metodami je prazna pena, sanjarija domišljavih oficirjev, ki ne znajo oceniti časa in njegovih osnovnih silnic. Prav nič se niso naučili v Indokini. To jim je ponovno povedal Burgiba ob odkritju francoske špijonaže v Tunisu, ki dokazuje, da se francoska soldateska ne more spriznati z zatonom starega kolonialnega imperija.

Srečnejšo roko so imeli Angleži na Cipru, kjer je prišlo do kompromisa. Ne na Cipru, pač pa v Zenevi, kjer so si Grki in Turki segli v roke, si razdelili področja, kompetence in šarže. Šof Makarios še ni dal izjave, besedilo kompromisa še ni znano, kazno pa je, da se je atlantska diplomacija močno potrudila, da je s svojega lica spravila to lepotno napako — uporni Ciper in spor med Grki in Turki. Zdaj bo potoval Macmillan v SZ. Nekateri pravijo, da je to samo propagandna parada, drugi pa vidijo v tem potovanju pripravo za druga, še važnejša pota: v SZ naj bi šel Dulles, če bo seveda odzdravel, morda še Eisenhower, kajti klobčič nasprotij je na svetu tak, da ga je moč presekati samo na stari Aleksandrovi način: z direktnim razgovorom med najvišjimi predstavniki ZDA in SZ. V ZDA, tako pravijo, je vedno več javne kritike čez povojno Dullesovo zunanjo politiko: senatorji Fullbright, Kennan, Mansfield in drugi so zato, da se pokaže volja po sporazumu, ne pa samo ena sama trmast volja, da se obrzdi prestiž pri vsaki zadevi za vsako ceno. Eisenhower ni sprejel vabila, ki mu ga je poslal Hruščev, češ da bo čakal bolj prepričljivega vabila. Torej spet prestiž. Ena lastavica res ne prinese pomladi, en nasmeh res ne prežene zmske mrazice v hladni vojni, vendar stvari stoji zdaj tako, da se je treba oprijeti vsake bilke.

Naša zunanja politika stoji vsa to zimo v znamenju Titovega potovanja po azijsko-afriških državah. Pretekli teden se je predsednik naše države sešel z etiopskim cesarjem. V poročilu o razgovorih med njim je zlasti važno mesto, ki govori o gospodarskem sodelovanju med obema državama. Etiopija gre namreč na petletni načrt, s katerim bi rada modernizirala svoje gospodarstvo in dala osnovo za premagovanje svoje zaostalosti. To je isto, kar je danes v svetu osnovna silnica, neugonoljiva in neuničljiva. Kajti samo ta drži k osvoboditvi in k enakopravnosti med narodi. Kdar te ne razume, ne razume ničesar, kar lahko človeka nauči zgodovina. T. O.

Z OBČNEGA ZBORA ZB CELJE

(Nadaljevanje s 1. strani)

V organizacijskem poročilu je bilo navedeno polno podatkov o številnih uspehih organizacij ZB na terenu celjske občine. Tako so ugotovili, da so šolski uspehi partizanskih otrok bili lani mnogo boljši kot prejšnja leta, v povprečju pa boljši od povprečja učnih uspehov vseh šolskih otrok in dijakov.

Komisija za borbe je lani podelila 443 tisoč dinarjev pomoči socialno šibkim borcem. Z velikimi napori je uspela rešiti stanovanjska vprašanja vsaj nekaterim najpotrebnejšim tovarišem, čeprav je veliko borcev še vedno v neprimernih stanovanjih.

Komisija za spomeniško varstvo je poleg skrbi za 11 spomenikov, 9 grobišč in 24 spominskih plošč v lanskem letu dokončala

TUDI V ŠEMPETRU OB SAVINJI BODO POSTAVILI SPOMENIK PADLIM BORCEM

Organizacija ZB v Šempetru ob Savinji šteje 120 članov ter je precej delovna. Pred kratkim je osnovala iniciativni odbor, ki bo poskrbel, da bo tudi ta kraj postavil lep spomenik padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja. Potrebna sredstva bo organizacija zbrala s prostovoljnimi prispevki. R

la eno največjih nalog nalog s postavitvijo spomenika NOB v Celju. V načrtu ima ureditev grobnice na Golovcu, ureditev skupnega grobišča na Svetini in še vrsto manjših nalog.

Zbiranje zgodovinskega gradiva in priprava za tiskanje knjige »Celje v borbi« je v polnem teku, treba pa bo urediti natančnejšo topografijo za Celje, urediti kartoteko in življenjepisov padlih.

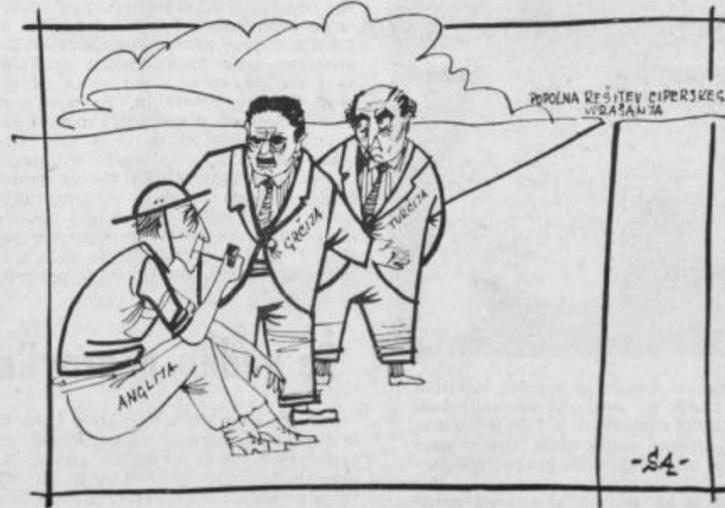
Manj uspehov je imela komisija za izvenarmadno vzgojo, to pa zato, ker njene naloge niso bile natančneje določene.

Iz poročila je razvidno, da je v celjski občini 2243 članov Zveze borcev. V lanskem letu jih je umrlo kar 18. Člani ZB sodelujejo v vseh političnih in družbenih organizacijah, vendar bi jih v organih družbenega upravljanja lahko bilo še več.

Občni zbor so pozdravili pionirji in otroci borcev iz Gaberij, ki so vodilnim tovarišem izročili šopke cvetja. Na občnem zboru so bile pohvaljene tudi najboljše organizacije v lanskem letu. Najboljše so bile organizacije na Dolgem polju, v I. četrti, Gaberju, Stora in v Liscah. V znak priznanja so predstavniki teh organizacij dobili slike z motivi iz NOB.

Po živahni razpravi je bil izvoljen nov občinski odbor ZB in delegati za okrajni občni zbor.

Za dokončno ureditev Cipra ...

Turk in Grk: — Pohitimo, da bo stvar hitreje rešena in urejena... — Anglež: — Zakaj taka ihta? Počasi se tudi daleč pride... —

SPOMINI NA KAJUHA

**Pesnik in borec revolucije
Karl Destovnik-Kajuh.**

Dvajset let je veliko. Pa vendar se mi zdi, kakor, da je bilo te dni, morda celo večeraj...
Kateri izmed dijakov, ki so v šolskem letu 1939-40 obiskovali celjsko gimnazijo, ni poznal šestega b razreda, kjer so se razvijala največja nasprotja med klerikalno skupino in naprednimi dijaki, razreda, v katerem so se zbrali največji talenti in znanjenci, športniki in učenci, ki so prednjačili v številu ukorov na zavodu sploh, pa so imeli hkrati najboljše učne uspehe.
Naš šesti b razred je bil takrat v prvem nadstropju zraven risalnice. Zaradi njegove izredne dolžine in neznatne širine smo mu pravili »vagon«.

V šesti klopi pri oknu sta sedela dva poeta — Karel Destovnik in Franjo Primc-Pero, dijaka, sošolca in prijatelja, ki ju ni združila samo poezija, temveč tudi pogled na svet. Profesorji z njima niso imeli težav. Med poukom nista bila nikoli glasna, nikoli nista razgrajala... Ne, v šesti klopi pri oknu je vedno vladal mir. Pa ne, da bi zaradi zanimanja sledila profesorjevi razlagi, še zdaleč ne... Njuno bolj zani-

mivo delo je bilo pod klopio, morda na koleno ali pa za širokimi hrbi prednjih sošedov; med poukom sta imela največ časa in največ miru za prebranje napredne literature, za pregledovanje pesmi, ki sta jih napisala... Takrat sta tudi kovala načrte. Skratka, med poukom sta počenjala vse tisto, kar je bilo pod strogim klerikalnim režimom, ki je vladal na šoli, najstrožje zabranjeno. In če je v tem zagrmel z odra profesorjev glas: »Destovnik, povej vi!« je Desta, kakor smo mu pravili sošolci, počasi vstal, kot da se ni ničesar zgodilo, le njegove oči, ki pod košatimi, črnimi obrvi niso nikoli mirovale, so iskale pomoč pri sošolcih. In preden je od prišepetavalcev zvedel za odgovor, si je, kakor je imel navado, tudi takrat z jezikom omočil ustnice, nato odkasljal in končno začel zelo počasi, včasih z dolgim uvodom, odgovarjati na profesorjevo vprašanje, ki ga on ni nikoli slišal.
Karlija smo v razredu vsi spoštovali, pa ne samo zato, ker ni bil med lovci za petice in ker se je le s težavo prerival, a zreda v razred, ne-le zato, ker je bil zraven tudi

takrat, kadar smo pripravljali kakšno norčijo in ker nam je bil vsem najboljši tovariš, temveč prav tako zaradi nazora, ki ga ni pred nikomur skrival. Svojega pogleda na svet ni utemeljeval samo sošolcem, temveč je napredne nazore z enako vneto zagovarjal tudi v razgovorih s profesorji, zlasti pa s profesorjem verouka. To so bile ure, pri katerih sta se borila dva svetova, ure, ki jih je skušal dr. Hanzelič s svojo avtoriteto izbrbljati v svoje namene. In ko se je razgovor, v katerem sta sprva sodelovala le profesor in Karli, razvil v splošno debato, ki ji strogi profesor ni mogel več slediti, jo je razburjeni duhovnik prekinil z ostrim »tiho«. Vsi ti razgovori, ki jih je dr. Hanzelič skušal večkrat začet, pa so se navadno končali drugače, kot je pričakoval, so imeli še druge posledice. Krog dijakov okoli takratnega naprednega mesečnika »Slovenska mladina«, se je čedalje bolj širil, medtem, ko je klerikalna skupina z nekaj pristaši fašističnega Ljotičevega gibanja, stalno izgubljala glasove tudi pri vseh razrednih volitvah. Pa še nekaj, v teh pogovorih je profesor verouka odkril v Karliju mladega revolucionarja, fanta, ki je s svojo napredno miselnostjo »okužil« večino dijakov v razredu. In prav zaradi tega je Karli postal na šoli nevaren človek. Tu je iskati tudi začetek sklepa klerikalnega dela profesorskega zbora — Destovnika se moramo znebiti. Ta sklep se je tik pred zaključkom šolskega leta tudi uresničil. Zaradi sovražne dejavnosti napram takratnemu režimu je bil Karli Destovnik izključen iz celjske gimnazije. Svoje novo šolsko zatočišče si je poiskal v Mariboru.
V razredu smo dolgo vedeli, da Karli piše pesmi. Medtem, ko nam je Pero svoje stihove večkrat zaupal, pa je bil Karli bolj vase zaprt; svojega pesniškega dela ni rad zaupal širšemu krogu sošolcev. Včasih se nam je posrečilo dobiti v roke katero njegovo pesem. Zdi se, da smo šele takrat, ko smo skrivaj prebirali njegove stihove spoznali, zakaj je ravnal tako in zakaj jih je tudi v »Slovenski mladini« objavjal pod psevdonimom. Za razliko od večine mladih pesnikov, ki so svoje prve verzice posvetili ljubezenskim doživljanjem in občutju, je imel Karli poleg teh predvsem take, v katerih je bičal takratni družbeni red. Ko pa smo pozneje zvedeli, da Karli objavlja svoje pesmi tudi v »Slovenski mladini«, ki je bila seve na šoli prepovedana, je dobila v našem razredu največ naročnikov. Tako smo vsak mesec nestrno pričakovali nove številke, ki so nato kar med poukom romale k naročnikom in ostalim dijakom. Koliko cvekov je padlo prav zaradi prepovedanega branja pesmi Draga Jerana (psevdonim Karla Destovnika), ker v njegovo pesem zamišljeni dijak, ni slišal profesorjevega vprašanja. Če ga je kdorkoli zaradi pesmi pohvalil, ali mu hotel na kak drug način izraziti občudovanje in spoštovanje, se je Karli le nasmejal, z roko pa si popravil brke, ki so mu silile čez rdeče ustnice.

iz slovenjegraških zaporov, kamor so ga gestapovci spravili dober mesec po okupaciji.

Vzel sem ga v roke in bral: Na mizi so ležale pesmi, fotografije... Tu je bila slika sbojcevec, ki so se 6. junija 1940. leta udeležili zborovanja v Smarju pri Ješah. Med njimi je bil tudi Kajuh.

Tu so bile fotografije o odkritju spominke plošče na Zlebnikovi hiši, kjer je padel partizanski pesnik...

In tu je bil tudi dokument o imenovanju partizanskega pesnika Karla Destovnika-Kajuha za narodnega heroja...

Ko sem zadnjič obiskal Kajuhovo mamo, mi je ob slovesu dela v roke modro pismo. V njem je bila Karlijeva slika pa tale pesem, ki jo je za 15-letnico sinove smrti napisala — mati:

*Besede Tvoje ponavljam,
veš takrat, ko od mene si se postavljal,
ves ginjen zagotavljal:*

*»Ne jokaj, moja mati,
saj mi vendar nismo sami,
ne veš, koliko jih je z nami,
presrečen sem, ker sem z njimi,
med milijoni, ki še trpijo,
za svobodo se borijo,
a vere v zmago ne izgubijo.«*

*Ko poslednjič stisnil si mi roko,
oh, kako mi je bilo takrat hudo,
solze so mi oči zalile,
z grenkobo dušo napolnile.*

*»Ne jokaj, mama, saj vrnem se spet,
takrat, ko ves drugačen bo svet!«*

*Besede pa Tvoje se niso izpolnile,
z žalostjo srce do vrha napolnile.
Solze bodo ostale za vedno v obeh,
saj nabeđen se mi vrnil ni od obeh.*

Slovo je bilo težko, saj je znova odprlo rano, ki se ne more zaceliti
M. Božič

Nezapovedano pisalo je pes.

*Posluš je de a jaz se v rokah spabi
Stoz najhdes lede gledam v pusto avo,
Zajedo kakor jaz, v demarso broc
ne misli mi vade, moja dobra madi!*

*Laudo sa ca, ca zolu (vecer,
bi rad glasb na prisa bi polozil.
Sped kakor pesnik bi bi rad pobozil.
Kakril bi se lob vobu voj ueruir!*

*O, marna ce bi cladi bu bila
Ne nos, kaj se so delali a meaf,
iz zed mi ku je bukala uabla...*

Ze v peti, posebno pa še v šesti šoli je našel Karli v sošolcu Peru ne samo dobrega tovariša, ampak tudi zvestega sodelavca, saj mu je s svojim bogatim znanjem, tudi več tujih jezikov, lahko posredoval vrhove svetovne literature. Oba sošolca pa je družila in združila tudi poezija. Pero je že tista leta veljal kot velik pesnik; še več pa je obetal. Zal, pa je življenjska usoda zahtevala svoje. Tragično smrt mladega pesnika ni objokoval samo ves razred, zlasti težko in hudo je prizadela Karlija. Ko je Karli prišel dan po tragediji v šolo,

Pa vojni sem večkrat srečal, pa tudi večkrat obiskal Kajuhovo mamo. Čeprav sem se srečanja z materjo padlega partizanskega pesnika vedno veselil, sem se hkrati bal, da bi ji z obujanjem spominov na mrtvega sina zadejal težke bolečine. In tako je tudi bilo. Njeno pripovedovanje je bila ena sama velika bolečina.
Pri enem od zadnjih srečanj sva pregledovala slike, prebirala neobjavljene in druge pesmi in se tako znova zapletla v pogovor o Karliju.
Na mizi je ležal šolski zvezek. To je bil Karlijev zvezek za slovenske šolske naloge. Na njem je pisalo: VI. b razred — 1939-40. Ko sem ga odprl, sem znova zagledal pred seboj naš slavni šesti b razred. Takrat nam je profesor za slovenski jezik vrnil šolsko nalogo, ki smo jo pisali pred tednom.
»Kako si pisal?« so se križala vprašanja.
»Neocenjeno!« je med drugim odvrnil Karli.
»Zakaj?«
Odgovor na to je dal profesor sam:
»Destovnik, Vaša pisava je lepa, toda samo za oko, sicer pa je nečitljiva. Jaz ji nisem bil kos. Drugič pišite bolj razločno, če hočete dobiti red, ki si ga zaslužite...«
Zdelo se mi je, da mi je bila Kajuhova mama hvaležna za to pripovedovanje...
Pogovor je za trenutek zastal.
Kajuhova mama je v roki držala večkrat prepognjen list papirja.
»Poglejte, to pesem mi je Karli napisal in pozneje poslal med umazaniam perilom

Epopeja Štirinajste divizije

(Ob petnajstletnici pohoda na Stajersko)
— Proboj XIV. divizije predstavlja eno od najslavnejših strani borbe narodnoosvobodilne vojske v Sloveniji. —
Edvard Kardelj

V tem mesecu se spominjamo pohoda XIV. proletarske divizije, ki je v februarjskih dneh pred petnajstimi leti stopala v težkih in zmagovitih bojih po krajih našega okraja in prinesla baklo splošnega upora na Stajersko.
V spomin na to zmagovito akcijo Tomšičevcev, Serčerjevcev in Bračičevcev objavljamo izvlečke iz kronološke akcij teh brigad v sestavi XIV. divizije.
Prve dni januarja 1944. leta je divizija dobila nalogo od Glavnega štaba NOV in POS, da se prebije čez Hrvaško na Stajersko. Od Suhorja na Dolninskem je krenila 8. januarja in se nato prebivala čez Hrvaško pod Zagorjem, čez Cazmo, Kalnik, Pregrado v dolino Sotle.
6. februarja 1944 je divizija prekorčila Sotlo pri Sedlarjevem, kjer je v okolici Buč vodila prvo bitko na štajerskih tleh. Naslednji dan se je del divizije spoprijel s sovražnikom pri Pištanju, 8. februarja pa je divizija prišla na področje Planine. Od tu je 9. februarja Serčerjeva brigada udarila na rudnik Raštanj in ga uničila.
Raštanj nas je sprejel v temi. Tok je bil prekinjen. Poslopja so mračno sršela v nas.

Na majhnem hriščku je stalo nekaj skladišč. Ni nam bilo treba dolgo čakati na luč. Lesene stavbe je običnil dolg rdeč jezik na vseh štirih oglih. Polite z oljem so zagorele kakor bakle. Iz njih se je vil gost sajast dim naravnost v nebo. Nasproti gorečih barak je stala zidana stavba. Borci so se zakadili vanjo... Po vseh postopjih so se motale temne postave Serčerjevcev in uničevale strojne naprave... Svabi so se poskrili po rovih, borci so rinili za njimi, kar je bilo kmalu prevedano.
— Uničite dvigalne naprave! — se je zaslilo povelje...
Raštanj se je predal brez juriša... Naš obisk ga je onesposobil za dva meseca...
(Iz Terčakove knjige »Živi zid«)

Bojni pohod je nato divizijo vodil čez Plešivec, Zabukovje, Poljane in Radež. 11. februarja se je razvnela bitka na Federmausu, naslednji dan pa se je divizija prebivala proti Zagračnici in Lokavcu, Olešju in Sempetru.
Tu so se Nemci poslužili najogabnejšega sredstva Prislunhimo besedam oživca o dogodku 12. februarja 1944 v dolini Gračnice:

— Prva četa (prvega bataljona Serčerjeve b igade) je zasedla položaj d sno od Gračnice, druga pa levo pobočje soteske... Približno dva kilometra pred sotesko so se švabski avtomobili ustavili in nadaljevali pot v sotesko peš... Borci so se veselili, kajti iz te soteske se nihče ne more izkoptati, če zažvižgajo mitraljezi po njej... Toda vročina in mrz so nas začela spreletavati, ko smo razločno lahko razločili predhodnico, kakršne živ dan nismo videli... Bil je grozen pogled, ki je vsakega borca pretresel do dna duše. V pogojih take zahrbtnosti in podlosti se ni mogoče boriti... Švabska predhodnica se je obdala s šolsko deco iz Lokavca... Obdali so se z živim zidom naših slovenskih otrok...
Komandant Badovinac se ni mogel odločiti...
... Ozka soteska se je v hipu spreminila v pekel... Predhodnica je bila uničena v trenutku, ko so otroci dosegli mostiček in bili rešeni. Le dva sta na posledicah ran umrla...
(Iz knjige »Živi zid«)

13. februarja se je divizija prebivala mimo Star proti Dramljam in Slemenom. Tu je divizija prebila obroč nemških sil, ki so uporabljale tanke, topove in minometale. Tu v neposredni bližini Celja, kjer je mrgelelo vojaštva, so ti boji odjeknili med prebivalci z vso veličino. Stajerska je začutila, da se za njeno svobodo bori močna in neustrašna partizanska vojska.
— Vseposod si videl omahujoče borce, bolnike in ranjence. Tako je bilo vse utrujeno, da smo se kar zapletali. Borb. pohod in nožnja ranjencev so opravili svoje.

Ob cesti (pri Dramljah) je Gašper z najodpornjšimi borci sekal, grizel tulil in si utiral pot. Njemu ob strani so udarjali Tomšičevci. Napad za napadom se je vrstil. Zasede so jih odbijale. Svabi se niso hoteli umakniti.
— Popsod smo se še prebili, pa se bomo tudi tukaj, — so kleli in se jezili fantje. Od jeze, mraza in lakote so imeli solzne oči.
— Prodrati moramo! —
Iz vsrh kotanj in »cesto« je tulilo. Pred Gašperjem je rignal tank. Dolgi žareči jeziki so sikali na njegove. Lizali so cesto, smrekovje in vse po-

bočje. Gašper pa se je vrtel med vso to zmešnjavo, komandiral, klel in tulil. Napredoval je korak za korakom in se prebil. Više gori pa je Ejenko s Tomšičevci že lezel v pobočje.
Bataljoni so se prebili.
Cast Štirinajste je bila rešena...
(Iz knjige »Živi zid«)

Z drameljskega okoliša se je divizija 14. februarja prebila na Konjiško goro. Drugi dan se je razdeljena pomikala po Lindenskih grapah, po Mali gori in Lindeku. 16. februarja je zasedla v mrazu in snegu položaje pri Sv. Joštu na Kozjaku in Paškem Kozjaku. Od tu je dan pozneje koraka proti sv. Marjeti in vso noč bila težke boje na cesti Dolič—Vitanje.
— Dolina med Doličem in Vitanjem se je meglila. Ceta v soteski je molčala. Le v Mislinjski dolini je bilo slišati ne-nehno drd-anje in hropenje težko obloženih vlakov. Svabi so dovažali pomoč. Paški Kozjak je bil na vsem sektorju najprimernejša točka za obkolitev in uničenje divizije...
Tako govori o tej situaciji pisec Stane Terčak. Boji, ki so se na tem področju odvijali, so se obrnili v prid divizije. Del divizije se je v tej noči prebil na Pohorje, ostali pa so na Basališču vodili srdito bitko z nadmočnim sovražnikom. V naslednjih dneh se je prestadana, izmučena in okrvavljena množica partizanov pomikala naprej proti Saleški dolini. Tu se je znašla na področju, kjer je doživela eno najbolj hudih borb. Graška gora si je zavoljo teh borb pridobila nas'ov »Gora jurišev«.
(Konec prihodnjih)

10 let naporne poti in blestečih uspehov

(Ob obletnici Komornega moškega zbora v Celju)

Običajno je zmerom laže govoriti o jubileju posameznika kakor o jubileju cele skupine; ne glede na to, da je z jubileji sploh križ; človek lahko namreč nehote kaj spregleda pa je nehote storil jubilanu tudi krivico. Razen tega gre tu za jubilej posebne vrste, za jubilej, ki pravzaprav ni izključno naš, celjski, marveč vsaj jugoslovanski.

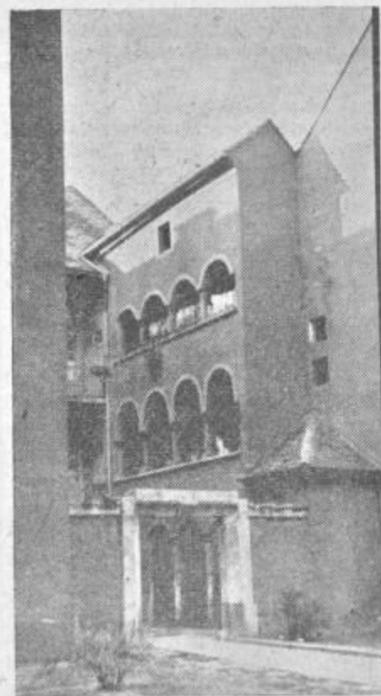
Te dni bo poteklo deset let, ko so v Ljudskem gledališču ustanovili komorni zbor desetih pevcev, ki naj bi sodelovali tako pri internih prireditvah kakor tudi pri večjih kulturnih in političnih manifestacijah. To je bil začetek. Število članov se je povzpelo na šestnajst. Sledili so javni nastopi, koncerti na podeželju, ki jim je sledil leta 1951 prvi večji uspeh, in sicer prvo mesto na republiškem tekmovanju zborov. Ob petletnici obstoja je bil v Celju slavnostni koncert, ki je zabeležil stoti nastop zbora. Potem, ko je bil znan domala v zadnji vasi, je pripravil svojo prvo turnejo v inozemstvo — na Koroško; nato v Trst. Jeseni 1956 je gostoval pod pokroviteljstvom Ivana Regenta v Beogradu, kjer je v dvorani Kolaričeve univerze postal priznan in uspeh. Po povratku iz Beograda so sledila gostovanja na podeželju ter povabilo Komisije za kulturne stike z inozemstvom na udeležbo na mednarodnem tekmovanju v Angliji. Tu si je med 32 zbori iz vsega sveta priboril prvo mesto s trofejo. Ob tej priliki je sodeloval na večernem koncertu mednarodnega festivala in zapel več narodnih pesmi za angleški radio. Sredi marca 1958 je Komorni zbor prejel povabilo holandskega pevskega zbora Oranje. Pot je vodila skozi Avstrijo do Essna, nato v Holandijo in Belgijo na svetovno razstavo v Bruselj. V štirinajstih dneh je zbor priredil deset koncertov, med njimi zlasti ganljive koncerte za rojake, pel na svetovni razstavi za ameriško barvno televizijo in za Radio Hilversum. Uspeh gostovanja dokazujejo holandske kritike, ki so zapisale med drugim: »... kljub našemu pričakovanju je ta zbor zapustil v nas izreden vtis... le redko se sliši tako ubrane in tehnično tako popolne zborne...«

Preteklo jesen je Komorni zbor gostoval spet doma v Kozjem, v Slovenji Gradcu, Mežici in Ravnah... povsod je bil z navdušenjem sprejet in so bile dvorane polne.

Tako nekaj najvažnejših podatkov. Zbor šteje danes poleg dirigenta Ego Kuneja 24 članov, med katerimi najdemo tako intelektualce kakor delavce in kmete. V teh desetih letih je Komorni zbor dosegel zavirljive uspehe tako doma kakor na tujem in bo ob 10-letnici stopil pred celjsko občinstvo s svojim stotim koncertom; vseh javnih nasto-

pov pa je bilo 232. Ob tej priliki bodo 4. marca na sporedu v Narodnem domu stari mojstri XVI. stoletja; umetne pesmi Simonittija, Bučarja, Čeha Janačka in Gotovca; jugoslovanska ljudska pesem v priredbah Tajčevića, Gotovca in Mokranjca; in še nazadnje slovenska narodna pesem v harmonizaciji Marolta, Simonittija, Pavčiča in Miheličiča.

Iz splošnega orisa nastanka in razvoja mestnega jedra v prejšnjem članku smo razvideli, da je treba iskati njegovo osnovo v kompleksu na in okoli Tomšičevega trga. Ze pri bežnem ogledu tega predela bomo odkrili najstarejše meščanske hiše Celja, katerim bomo z oduščenjem poznejših prizidav in predelav prišli do prvotnega, včasih še srednjeveškega jedra. Zgodilo se nam bo, da se bomo v mislih preselili k začetku našega mesta, ko so še

Hiša št. 10 na Tomšičevem trgu...

Ko sem nazadnje povprašal dirigenta Ego Kuneja, ki ima za uspeh Komornega zbora nedvomno največje zasluge, za njegovo osebno mnenje o zboru, je dejal: »Ko smo ustanavljali zbor, si niti nismo mislili, da nas bo pot zanesla tako daleč. Mislili smo, da bomo zado- stili zgolj domačim potrebam... različnim proslavam... da bomo tako izpolnili vrzel. Medtem ko marsikak zbor danes hira, tega za ta zbor ne moremo reči, kar dokazuje vztrajno in naporno delo, ki edinole lahko vodi do uspeha. To delo nikakor ni lahko. Ljudje se morajo marsičemu odpovedati, da lahko vsaj dvakrat tedensko hodijo na vaje, na potovanja. Slišijo se besede, da je tu pač zbran material. Toda to ne drži; tu je zbrana le vztrajnost. Dogajalo se je tudi, da je pred nastopi zbolelo kar več ljudi. V ostalem bomo morali koncert, ki bo 4. marca, 14. marca verjetno ponoviti, napraviti nekaj posnetkov za Radio Celje, prav tako za RTV Ljubljana. Razen tega so v programu koncerti v Kranju, Sošanju, Brezicah; peli bomo po kolektivih, v bolnicah — Novem Celju, Topolšici. Do septembra je torej dovolj dela. Predvsem pa je zdaj najvažnejši bližnji koncert, ki bo hkrati posvečen tudi 40. obletnici ZKJ.«

Ob redkem tako pomembnem jubileju lahko dirigentu Egonu Kuneju in njegovemu zboru le iskreno čestitamo ter mu zaželimo, da bi še vnaprej sledil tradicijam pevske kulture! —dhr—

KULTURNI SPOMENIKI CELJA IN OKOLICE

Meščanske hiše...

Vitovčeve vojske, Baumgartnerjeva zarota, madžarske vojne in turški vpadi (prvi leta 1469)) delali skrbli celjskim meščanom, ki so hiteli s staro, solidno »hitrostjo« utrjevati svoje mesto, pa so kljub temu za to rabili dobrih 40 let. Za hišami so se takrat nahajala že gospodarska poslopja s hlevi in prašiči so se z užitekoma valjali po cestah, kamor so brhke Celjanke metale smeti in pomije. Prostor za »obiranje« je bil pri vodnjakih, katerih glavni se je nahajal na trgu pred današnjim znamenjem (ki je iz leta 1776), kjer je stal do leta 1503, dalje tudi pranger kot opomin k urejenemu, kolikor se pač da poštenemu življenju. Posebno je šel pranger »na živce« trgovcem in obrtnikom, ki so hoteli zaslužiti na račun kupcev in naročnikov, nočnim nemirnežem in nezvestim ženam. Toda povrnimo se raje k hišam in si oglejmo najzanimivejše med njimi.

Hiša na Tomšičevem trgu št. 1 je stara lekarniška hiša, ki sega v 2. polovico 16. stoletja. Ker se lekarna omenja že leta 1587, je verjetno, da je bila že tedaj v njej. Za njeno starost govore arkade z mrežastimi oboki na dvorišču, pravokoten portal s posnetimi robovi v veži ter lepa kovana mreža iz ca. 1600 na stopnišču. Njena sedanja fasada je iz leta 1891.

Hiša na Tomšičevem trgu št. 7 ima na dvorišču stebriščne arkade plemenitih oblik, v veži pa močne grebenaste gotške okobe ter šilastoločen portal iz 2. polovice 18. stoletja. V 18. stoletju je bila hiša plemiška last.

Hiša na Tomšičevem trgu št. 9 ima edina v Celju ohranjeno baročno fasado iz sredine 18. stoletja. Poživljajo jo plastike, motiljo pa izložbe, katere bo treba prilagoditi fasadi.

Stavba na Tomšičevem trgu št. 10 ima imponantno klasicistično fasado s krasnim portalom, na dvorišču pa zazidane nadstropne arkade. Stavba je že upodobljena na sliki iz ca. 1740.

Stavba na Tomšičevem trgu št. 13 je gotovo najzanimivejša meščanska hiša Celja. Nastala je iz dveh hiš. Severna hiša, kateri je bomba uničila ulično krilo, je

O panjskih končnicah

(Z ozirom na zbirko celjskega muzeja)

Slovenska ljudska umetnost je likovna govornica preproste, a svojstvene lepote. Ta neprisliljeno prehaja s svojo razgibano fantazijo s hriba v dolino, z bahatih kmečkih hiš v tihe, lesene domove in neznatna znamenja. Z enako ljubeznijo oblikuje kamen ali les in z enako pozornostjo prepleta barvne niti skozi domače laneno platno ali pa slika preproste, doma narejene skrinje... Ljudski slikar si je zatele »galerije slik«, kar se mu je v polni meri uresničilo s poslikavanjem sprednjih stranic čebelnih panjev, ki zaradi svoje izredne pestrosti in duhovite vsebine predstavljajo najzanimivejši pojav naše ljudske umetnosti.

Čebelnjaki so vse od prve polovice 18. stoletja, ko so kranjiči zamenjali kladaste in okrogle panje privlačevali s svojimi podobami čebelarje, zlasti še čebele, ki so se vedno znova vračale obtežene z nabranim

medom v svoje okrašene domove. Taki panji so bili včasih na Gorenjskem, Koroškem, v naši Zadreci in Zgornji Savinjski dolini.

Prve končnice so nastale krajevno na Gorenjskem, časovno pa ima najstarejša ohranjena letnico 1705. Vendar sega klasična doba poslikanih končnic šele v drugo polovico 18. stol., višek pa doseže v letih 1820—1880. Po tem času je razvoj končan; ponekod se začno javljati znaki nazadovanja, dokler ta vrsta ljudskega slikarstva povsem ne odmirne, in to je v prvih desetletjih našega stoletja. Tedaj namreč začnejo navajati čebelarji, namesto seda

njih kranjičev, tudi AZ panje, ki s svojo dokaj večjo sprednjo ploskvijo niso nič kaj prikladni za upodabljanje doslej rabljenih motivov.

Na panjskih končnicah nas poleg izredno enostavnega operiranja s prostoro, navne kompozicije in uporabe strogo lokalnih barv preseneča zlasti vsebinsko bogastvo, kakršno najdemo lahko le še v naši narodni poeziji in pripovedništvu. Figuralika se prepleta z ornamentiko, pripovednost izpodrine dekorativnost; poudarek je na vsebini in ne na dovršeni umetniški strani končnice.

Zelo pogosti so religiozni prizori. Ti imajo svoj izvor še v srednjem veku in renesansi, pa tudi že v baroku. Te si lahko razlagamo v zvezi z raznimi verovanji v zaščito in pomoč pri nevarnostih ter boleznih. Tako so si n. pr. čebelarji izbrali za svojega patrona Joba in ga zato tudi često zasledimo. Naslikan je na dvorišču pred čebelnjakom, navadno sedi na gnoju v zasmeh svoji ženi, ki se mu roga in kaže osle. Dva Kranjca sta edina, ki mlajšata bolečine s tem, da vztrajno igrata eden na violino, drugi na trebento.

Zanrska motivika je sestavljena iz najrazličnejših ljubezenskih, živalskih, lovskih satir na račun raznih poklicev in tudi zgodovinskih. Pri ljubezenskih gre v glavnem za nenavadne želje mladih in starih, za večno mladost žen (stare žene se v mlinu v največje veselje mož spremene v mlade), za ljubeznost in osvoboditev mož (borba dveh žena na petelinah za moške hlače) ali žena, ki se običajno odvija z manjšimi ali večjimi pretepi. Zgodovinski prizori jemljejo snov v naših narodnih pripovedkah (Kralj Matjaž, Pegam in Lambergar) ali pa smešijo obdobje francoske revolucije pri nas (kmet ziblje Franza) itd. Lovca zasledimo skoraj vedno v komičnih situacijah: medved strelja lovca, lisica brije lovca v navzočnosti drugih živali, lovcév pogreb in lovec je zaspal ob puški — živali ga pa ogledujejo...

Nekako taka je vsebina ljudske umetnosti na panjskih končnicah: hudomušna, drzna, raznovrstna in svojstvena. Je tipično slovenska, ker je ne najdemo nikjer drugje in ker je bila namenjena predvsem našemu ljudstvu, med katerim je nastala in čigar smislu za humor je bila izročena.

In kakšna je zbirka panjskih končnic celjskega muzeja? Po obsegu ni ravno največja, saj šteje le okrog 90 končnic, ki so bile zbrane na celjskem muzejskem območju. Po bogastvu naslikanih prizorov pa jo lahko primerjamo z gradivom gorenjskih muzejev in z ljubljanskim etnografskim muzejem. Tudi v celjski zbirki se vrstijo najbolj znani motivi s takimi, ki so kaj nenavadni, in redko ohranjeni. Omenila bi le zgodbo o izgubljenem sinu, ki je upodobljena kar dvakrat, o Noetovi barki, razne povezave s hudičem in drugo. Casovno segajo od 1854. do 1905. leta. Deloma so bile prepeljane na Stajersko s sejmom, kjer so jih prodajali slikarji končnic (stilne značilnosti gorenjskih in koroških primerov), deloma pa so jih naslikali tudi potujoči slikarji. V ustnem izročilu je sicer še ohranjeno ime slikarja »končnice iz Matkovega kota, kar pa zaradi pogorelih čebelnjakov ravno v tem predelu ni bilo možno vsaj zaenkrat preveriti in opredeliti.

M. M.

VZORNA LJUDSKA KNJIŽNICA

Prav čedna je ljudska knjižnica v Rog. Slatini, saj ima 3172 knjig. Deluje že več let zelo uspešno. V preteklem letu je bilo izposojenih 15.500 knjig in to 7050 bralcem večinoma iz kmečkih in delavskih vrst. Požrtvovalno jo vodi tov. Milica Glinšek in je prav njena vestnost in rednost pri poslovanju mnogo pripomogla, da so knjige v tako velikem številu našle pot med delavsko in kmečko ljudstvo.

KULTURNO ŽIVLJENJE V MARIJI REKI

V raztreseni gorski vasi pod Mrzlico je Prosvetno društvo Marija Reka z uspehom uprizorilo komedijo Franca Streicherja »Zadrega nad zadregoe. Premiera je bila v nedeljo, 8. februarja. Komedijo je prebivalstvo tako navdušeno sprejelo, da so jo morali v nedeljo, 15. februarja ponoviti. Obe predstavi sta bili polnoštevno obiskani.

To malo prosvetno društvo je zelo delavno, saj nameravajo v aprilu uprizoriti še eno igro. Največ zaslug za uspešno delo društva ima upraviteljica šole Marija Reka, tovarišica Amalija Cede, ki z veliko ljubeznijo in požrtvovalnostjo širi

kulturo na vasi. Vso pohvalo zaslužijo tudi igralci. Redno in disciplinirano prihajajo v zimskih večerih na vaje. Nekateri pridejo po napornem dnevnem delu celo eno uro daleč in še več, kar je velika žrtva in zasluži vso pohvalo. L. J.

ŠTEVILO RECITATORJEV BI RADI RAZŠIRILI

Ze štiri mesece deluje v Velenju recitacijska skupina kot sekcija amaterskega gledališča Velenje. Sedaj šteje 15 mladih ljudi, ki redno tedensko enkrat prihajajo na vaje. Pripravljajo se na recitacijsko-glasbeni večer, ki naj bi bil v okviru proslav za 40-letnico KPJ že v prvi polovici marca. Število recitatorjev bi radi še razširili. Menijo, da bo recitacijsko-glasbeni večer, razdeljen v dva dela, dobro uspel. V prvem bodo nakazali težko pot delavca v stari Jugoslaviji in NOB, drugi del pa bo prežet z ljudsko in sodobno umetno pesmijo.

PREŠERNOVA PROSLAVA V DOBJU

Ob kulturnem prazniku Slovencev so v Dobju pripravili dve prireditvi. 8. februarja so člani prosvetnega društva uprizorili

veseloigro »Doktor«, naslednjo nedeljo pa je bila Prešernova proslava, na kateri so nastopali poleg govornika recitatorji, deklamatorji ter pionirski in mladinski pevski zbor. Odziv prebivalcev je bil zelo velik, saj je bila šolska dvorana polna do zadnjega kotička.

MLADI ZADRUŽNIKI SO SE PREDSTAVILI

Aktiv mladih združnikov v Vitanju se uveljavlja tudi v prosvetni dejavnosti. Pred kratkim je pripravil veseloigro »Na ogledih«. Dvorana je bila nabito polna in je predstava lepo uspela, čeprav so bili nekateri mladi igralci šele prvič na odskih deskah. Upamo, da bo aktiv mladih združnikov obudil v Vitanju dramsko dejavnost, ki je skoro povsem zamrla.

NA VELENJSKI OSNOVNI SOLI

deluje v višjih razredih tudi družina počitniške zveze, ki ima letos nad 40 članov. Na občnem zboru so sklenili, da bodo do konca šolskega leta organizirali tri enodnevnne izlete. V počitnicah pa bi radi za 7 dni taborili v Biokovo ob sinjem Jadranu.

Drago Jeran — Karel Destovnik

Seja dobrodelnega društva

Krog in krog sede, polna dvorana jih je, na levi gospe, napudrane, našminkane, na desni pa gospodje v frakih in monoklih sanjavo v jeteljih slone.

In seja se prične.

Zborujejo može, zborujejo gospe premodro in učeno.

Oglasil se nek debeluh in je govoril o dobrotah,

o zaslugah društva dobrodelnega predsednika hvalil v njegovega.

Vrata se odpro in sluga javi:

»Neka žena zunaj joče, vsa drhti in pravi, da moža je v rudniku ubilo, da čevljev nima, niti kruha, ne obleke in prosil, če lahko bi ji pomagali za prvo silo.«

»Z vlačugo vent« In duri se zapro.

Gospe s ponosom se smejejo.

Zborujejo može modro učeno.

In seja se vrši naprej vseeno.

(Pesem je bila objavljena v šestem zvezku »Slovenske mladine«, letnika 1939-40, torej taktat, ko je Drago Jeran-Karli Destovnik obiskoval šteti razred celjske gimnazije.)

življenje na naši vasi

V KMETIJSKI ZADRUGI KALOBJE

NACRT: VISOKA KMETIJSKA POIZVODNJA NAČIN: KOOPERACIJA

Upravnik KZ Kalobje tov. Gazeli: — Napredek v kmetijstvu je možen samo na osnovi kooperacije...

1.217 ha njiv in vrtov, 1.301 ha travnikov in 354 ha pašnikov.

Pustimo zdaj vprašanje vključenih gospodarstev in poglejmo raje kaj je zadruga v sedanjih pogojih in v trenutnem obsegu naredila, kakšni so njeni bližnji in daljnji načrti in njihovi uspehi.

Ce bi ostal samo pri podatku, da je zadruga lani prekoračila plan načrtno proizvodnje za 167 odstotkov, bi gotovo že zadostovalo za ocenitev dela in uspehov te zadruge. Da pa ne bom poskakoval kot divji kunec iz grmovja v irato, bom poročal po vrstnem redu.

Glavne proizvodne panoge, ki jih ima zadruga zapisane na svojem geslu so: živinoreja, sadjarstvo, poljedelstvo.

● **ZIVINOREJA:** Sentjurski predel je že od nekdaj živinorejski. Tu tradicijo samo nadaljujejo, jo dopolnjujejo z novejšimi dosežki in jo bodo na osnovi zadrugne kooperacije tudi kvalitativno in količinsko dvignili. Pitanje živine je tu že vpeljan način kmečke proizvodnje. Ni sicer rečeno, da je na višku, toda če osvojimo za resničen podatek dejstvo, da je na področju zadruge povprečje živine na hektar pridelovalne zemlje 1,30, potem je to dober začetek. Nekateri »državni grunti« v okraju še niso dosegli povprečja enega goveda na hektar.

Lani so preko zadruge prodali na trg okoli 60 glav goveje živine do starosti 2 let ter 170 prašičev, od teh 40 repov, ki so bili spiti na principih čiste kooperacije.

Kakšne načrte imajo? Vsekakor želijo povečati živinorejsko proizvodnjo. Zato se bodo trudili utrditi in razširiti kooperacijo. Neposredno na zviševanje proizvodnje v živinoreji vpliva travništvo. Akcija za kooperacijo v travništvu se je nedavno začela, pa že imajo pogodbe za okoli 35 ha od predvidenih 65 ha.

● **POLJEDELSTVO:** Hmeljišča se širijo v zadnjih letih kot gobe po dežju. Od predvidenih 35 hektarjev je pod hmeljem že nad 31 hektarjev, in to večji del pod žičnicami. Z italijansko pšenico so presegli svoj načrt.

Nameravali so je posejati 45 hektarjev, v teh sončnih dneh pa je »italijanka« ozelela na domala 50 hektarjih.

Ceravno je lanska suša omajala voljo za proizvodnjo lanu, ga bodo tudi letos pridelovali. V načrtu je 50 hektarjev posejanih z lanom. V tem času sklepajo pogodbe za nasade ribezla. Za 5 ha je že podpisanih, torej jim do načrta manjka še 7 ha. Hibridna koruza bo posajena, če bo semena dovolj. Plan predvideva 50 ha, toda dvomijo, da bodo dobili toliko semena.

● **INVESTICIJE:** Stiska jih tam, kjer se pogovor o investicijah začne — pri de-

narju. Zato večjih investicij zaenkrat še ne bo. Zgradili bodo še eno sušilnico (tipsko za 20 ha hmeljišč), izpopolnili bodo strojno opremo, in kar je zelo važno, še letos se bodo lotili regulacije Pešnice. S tem bodo izsušili okoli 120 ha zamočvirjenih travnikov, če bodo uspeli potok regulirati do drameljskega območja.

V prihodnjem obdobju mora priti na vrsto tudi Voglajna. Ce bi to rečico regulirali, bi pridobili okoli 450 ha prvovrstne njivske površine.

● **ZADRUŽNI SVET:** Izvoljeni so bili dobri kmetje-zadružniki. Doslej so imeli dve redni in pet študijskih sej. Udeležba je bila vsakokrat nad 90%. Na rednih sejah, pa tudi na »študijskih« so razpravljali in sklepali o mnogih važnih zadevah. Tako so razpravljali in sklepali o načrtu kooperacijske proizvodnje za tekoče leto, kritično so razpravljali o izkoriščanju osnovnih sredstev in priporočali, da je treba premoženje zadruge bolj »vestno čuvati, razpravljali so o živinoreji, travništvu in številnih drugih vprašanjih.

● **SE NA KRATKO:** Nekaj telegramskih podatkov:

— Strojni park bo zadostoval, le v vrhuncih sezone bo nekoliko prešibak.

— Kadri v zadrugo prihajajo, vendar jih bo treba še pridobiti. Predvsem strokovnjake. Od začetka bo to seveda breme, ki pa se bo najpogosteje v enem do dveh letih bogato poplačalo.

— Lani je bilo na hektar porabljenih 384 kg umetnih gnojil. Take količine so letos že prodane proizvajalcem, toda računajo, da bo letošnja poraba na hektar znašala okoli 470 kg umetnih gnojil.

Še vedno nepravilnosti pri odkupu živine

(Nadaljevanje s 1. strani)

pri odkupu živine še vedno ponavljajo. Ponekod upravniki zadrug prepustajo odkup živine neodgovornim osebam (mesarji še vedno hodijo po hlevih in se pogajajo s kmeti). Zadruge se tudi ne zavzemajo dovolj vestno za klasifikacijo živine (predvsem pri prašičih-bekonih), prav tako tudi ponekod zadruge ne upoštevajo predpisov pri sestavljanju računov. Trenutno v našem okraju primanjkuje govedi, medtem ko nakup telet in prašičev ni toliko težaven.

VSA MESARSKA PODJETJA BI SI MORALA PRI ZADRUGAH S POGODBAMI ZAGOTOVITI ŽIVINO

Občine so odgovorne za celotno preskrbo na svojem področju, vendar moramo ugotoviti, da so nekatere občine v našem okraju stale ob strani, ko so se razna mesarska podjetja, odnosno posamezni mesarji pogajali s kmeti in kmetijskimi zadrugami za odkup živine. Občine bi morale voditi računa, ali so si mesarska podjetja s pogodbami zagotovila pri zadrugah zadostno število živine za svoje potrebe. Prav tako bi občine tudi morale voditi evi-

denco, da slednja kmetijska zadruga na njihovem področju najprej oskrbi potrebe svojih potrošnikov in šele potem lahko viške proda tudi izven svojega področja. Žal pa ni bilo malo primerov, da so zadruge ravnale ravno obratno in so prej oskrbele živino daljnemu sosedu kot pa domačemu potrošniku.

V SOSTANJU NISO SKLENILI NOBENE POGODBE ZA ODKUP ŽIVINE

Soštanjčanom lahko prerokujemo, da jim bo v kritičnih mesecih prav gotovo primanjkovalo mesa, saj domače mesarsko podjetje ni sklenilo kljub navodilom in priporočilom nobene pogodbe z zadrugami. Sicer je v našem okraju le malo primerov, da občine ne bi hotele razumeti te naloge — in skoraj bi lahko podvomili, da je šoštanjka ena med tistimi, ki svojim občanom ne bi hotela zagotoviti preskrbe z mesom. Bolj verjetno drži, da je mesarsko podjetje samo premalo storilo v tem pogledu. Kje bo Soštanj dobil živino, če so se okoliške zadruge pogodbeno vezale že drugje? Zastopnik mesarskega podjetja je izjavil, če ne bo dovolj živine doma, bomo pa šli na Dolenjsko. Naj potem takšni režijski stroški vplivajo na stabilizacijo cen pri mesu? Tako stališče daje slutiti, da bo Soštanj v kritičnih mesecih skušal poseči v ilegalni odkup, ali pa bo podjetje trpelo izgubo zaradi odkupa živine v oddaljenih krajih. Kako nevestno in togo so šoštanjski mesarji reševali vprašanje preskrbe z mesom, je dokaz tudi to, da niso znali izkoristiti prilike, ko je najbližja, sosednja moziška občina v januarju celo v Celju ponujala viške živine.

VZGLEDNO DELO ZADRUŽNIC IN MLADIH ZADRUŽNIKOV

Pred kratkim je bila v Sempetru ob Savinji ustanovljena sekcija žena zadrug, ki šteje preko 100 članic. V okviru kmetijske zadruge obiskujejo kuharski tečaj, ki bo zaključen marca. Vse obiskujejo predavanja LU, poleg tega pa tudi seminarje za člane zadrugnih svetov. V programu imajo več tečajev za vkuhanje. Kmetijska zadruga, ki jim nudi vso pomoč, bo v novem hmeljarskem domu uredila zanje tudi zadrugno pralnico s sodobnimi stroji ter jo bo dala na uporabo vaški skupnosti 15. marca.

V LASKEM SKRAJNO NEORGANIZIRAN ODKUP ŽIVINE

Laški mesarji še vedno hodijo po domovih odkupovati živino. Ugotovljeno je, da v Laškem niti ene glave živine niso odkupili preko kmetijske zadruge. Zastopnik zadruge je na sestanku povedal, da laška kmetijska zadruga o teh nepravilnostih sicer obvešča občino, vendar le-ta ne pokrene ničesar za odpravo nepravilnosti.

Težave ima laška zadruga tudi zato, ker na njihovem področju odkupujejo tudi odkupovalci iz Trbovelj in Jurkloštra. Najlepše govedo je šlo v zadnjem času v Jurklošter, kjer so živino preplačevali celo 10 do 20 din po kilogramu. (Prekršek bodo v kratkem obravnavali pred gospodarskim sodiščem). Po nepopolnih podatkih so v Jurkloštru doslej preplačali okoli 125 glav živine.

Večina mesarskih podjetij in zadrug v našem okraju je pravilno sklepalo pogodbe za odkup živine, so pa kljub ponovnim opozorilom vendarle izostala nekatera mesarska podjetja — Laško, Bele vode, Luče, Prebold, Soštanj in morda še nekatera. Tržni inšpektorji bodo gledali tudi na to, koliko in kje so pogodbe sklenjene, ker kjer jih ni, verjetno mesarska podjetja le še računajo na ilegalni odkup. Le-ta pa se bo preganjal še bolj strogo kot doslej.

ZA KRITICNE MESECE — REZERVA V ZMRZOVALNICAH

Da se pri nas ne bo stalno ponavljala stara pralosa: enkrat je mesa preveč, drugič premalo, se bodo morale zadruge bolj poglobiti v pravilno proizvodnjo v živinoreji. Planska proizvodnja, pravilnejše kalkulacije in pravilne pogodbe z mesarskimi podjetji bodo pred kazenskimi ukrepi odpravljale te, skoraj že kar ukoreninjene nepravilnosti in trgovanju z živino. In v mesecih, ko bo živine dovolj in preveč, se bodo mesarska podjetja lahko poslužila sodobne mariborske zmrzovalnice, ki lahko vskladišči vse presežke mesa za »kritične« mesece. To nalogo bo oskrbelo celjsko mesarsko podjetje, ki je že na ponedeljkovem sestanku predlagalo zastopnikom mesarskih podjetij in zastopnikom zadrug, naj pogledajo, če bi bilo moč kje dobiti kvalitetno govedo, da bi dal meso v zmrzovalnico. (Za zmrzovanje mora biti kvalitetno meso.) Na seji je padel tudi predlog, naj bi se mesarska podjetja, odnosno kmetijske zadruge pomenile s kmetijskimi proizvajalnimi poslovnimi zvezami, da bi lahko dobili nekaj take živine iz pogodbenega pitanja.

Pečarjeva domačija že od daleč napravi vtis dobro urejenega gospodarstva.

Seminar predsednikov zadrugnih svetov kmetijskih zadrug

Sola za delavsko in družbeno upravljanje na Teharjih je v mesecu januarju 1959 zaključila prvo serijo seminarjev za člane organov delavskega samoupravljanja in industrijskih podjetij. Sedaj ima ta šola večmesečni program izobraževanja članov družbenega samoupravljanja iz drugih področij.

Med prvimi je na programu seminar za predsednike zadrugnih svetov kmetijskih zadrug v dveh izmenah. Seminar prve izmene predsednikov zadrugnih svetov je pričel 17. februarja. Na prvo izmeno seminarja so bili vabljeni predsedniki zadrugnih svetov kmetijskih zadrug hmeljarskega področja. Vabilu Okrajne zadruge zveze so se odzvali vsi povabljeni.

Cerprav traja seminar v vsaki izmeni samo štiri dni, je ta program po vrsti tem

sestavljen tako, da bo dnevno po 8 ur predavanj. Gre za intenziven študij vseh aktualnih nalog s področja kmetijstva in zadrugništva ter upravljanja zadrug po zadrugnih svetih. Program seminarja temelji in izhaja iz osnov Programa VII. kongresa ZKJ, II. plenuma GZZ Jugoslavije (1956), resolucije o razvoju kmetijstva in zadrugništva ter napotkov plenuma Glavnega odbora SZDL in GZZ Slovenije. Predavatelji na seminarju so vodilni politični in gospodarski funkcionarji okraja, kot tov. Franc Simonič, Franjo Lubej in drugi.

Pričakujemo, da bodo rezultati tega seminarja, kakor tudi seminarjev zadrugnih svetov, ki se vodijo v zimski sezoni enkrat tedensko za vse člane zadrugnih svetov po zadrugah, prinesli nov duh in voljo v naše kmetijske zadruge.

žena*dom*družina*žena*dom*družina

OTROK IN LAŽ

Otroške laži povzročajo staršem včasih velike skrbi. Prijatelji jim dajejo razne nasvete — eni so mnenja, da se da otroška laž izkoreniniti z dosledno strogostjo, drugi pa, nasprotno, priporočajo blago obzirnost in potrpljenje, češ, otrok bo sam od sebe nehal lagati, ko bo prišel »bolj k pameti«. Konec koncev to vprašanje ni tako enostavno in treba je najprej ugotoviti, kaj je sploh otroška laž.

Tudi mi, odrasli, imamo vse življenje željo, da čim več dosežemo in uspemo v onem, česar nimamo. Tudi pri otroku je ta želja »hočem« velika. Hotel bi, da se mu želje uresničijo. Če laže otrok v neznih letih, laže zato, ker ga njegove želje tirajo, da doseže tudi take zahteve, ki so za njega neizpolnjive. V tej dobi je otrokova laž — fantazija. Saj opažamo, da otrok govori z odkritosrčnim žarom in navdušenjem o stvareh,

katere se sploh niso dogodile. Pomoč staršev je samo v tem, da otroka zgodaj prepričajo, kaj je možno in kaj ne. Bolj nevarna pa je tista otroška laž, s pomočjo katere je otrok dosegel določen uspeh. Tu otrok že zavestno govori neresnico. Toda sam še vedno nima občutka, da je pogrešil.

Kdaj začne otrok lagati in kako dolgo traja ta nedolžna laž? Čim začne dojemati in govoriti. Druga stopnja otroške laži nastopi takrat, ko je inteligenca otroka prišla do tam, ko spozna, da uspe v reševanju nekaterih problemov s pomočjo laži. To je nekako doba med 3 in 4 letom starosti. Takrat se že obe laži povezuje — fantazijska in »koristna«. Tu se morajo starši znajti, ker sicer lahko zagrešijo veliko vzgojno napako.

Mnogi roditelji so nesrečni, če njihov

otrok laže, pri tem pa ne pomislijo na motiv laži. Tu se začne kazni: prosijo, pretijo, kaznujejo. Otroci so zmedeni. Otrok, ki je doslej resnično uporabljal nedolžno laž, ne razume, kje je njegov greh in v strahu pred kaznivo začne dokazovati, da govori resnico. In začne resnično lagati. Ako je otrok kaznovan za prestopke, katerih ne razume, postane uporen in trmast. Ta otrokova upornost zaskrbljuje nesrečne roditelje in oni na silo odgovarjajo s silo.

Roditelji, ki so sposobni, da razumejo duševna stremjenja otroka, bodo postopali pri otrokovi laži z vso mirnostjo in potrpljenjem. Otroka je treba počasi uvajati v realni svet, mu vzgajati moralne kvalitete in ga zgodaj počuti, da je laž dokaz slabosti. In to slabost, za katero otrok ni sam odgovoren je treba zdraviti, ne pa kaznovati.

Pri predsedniku zadrugnega sveta

Ni mi bilo žal polurne hoje. Okraj Kmetijsko gospodarske šole v Bezovju živi in dela predsednik zadrugnega sveta tov. Franc Pečar.

Ce je povsod potreben osebni vzor, kot osnova za avtoriteto funkcionarja v družbenem upravljanju, potem je v kmetijstvu še posebej. In Franc Pečar gotovo sodi med take, ki jim ni treba veliko govoriti. On dela...

Po vojni, ko je prevzel sicer dobro in že od nekdaj dobro posestvo, je storil naslednje:

Domala iz osnove je adaptiral stanovanjsko hišo in svinjski hlev. Napeljal je elektriko, zgradil vodovod s pipami v kuhinji, svinjaku in govejem hlevu, nadalje je zgradil sodobno gnojšče, v načrtu pa ima še silos in krmilnico za živino.

Vprašate kako? Ne, ni zadel milijona na loteriji. Na pet in pol hektarjih obdelovalne zemlje sta za vsa dela sposobna le z ženo. Mati poprime, posebno poleti v hiši in kuhinji. Včasih pomaga tudi brat, ki je v industriji. Pečar se ne boji mehanizacije. Kolikor se da, mu obdela traktor. Njegov recept je: Ne preveč ljudi, pridnost in organizacija in gospodarjenje s svinčnikom.

Kako je posestvo obdelano? V hlevu ima štiri mlekarike in štiri repe do dveh let. To je povprečje, čisto praktično: dva repe in četrta en hektar. Ce bi povsod bil tak stalež, bi lahko črtali živinorejo iz seznama akcij za večjo proizvodnjo.

Kako to uspeva, je vprašanje. Pečar ne škrtari z gnojili. Dovolj živine, dovolj gnoja. Kadar on troši gnoj, je njiva črna. Skrbi za kolobar travnikov. Gnojnična jama mu bo dala nove »katorije« za krmno bazo. Pri hiši ima stranišče, ob gnojšču bo postavil še enega. To bo nekako javno stranišče za vse, ki hodijo tod mimo.

Seveda tisti, ki se oklepajo starega načina gospodarjenja, mi ne bodo verjeli, čeprav sem na lastne oči vse videl in potipal slednjo kravo v hlevu. Saj nekateri njegovi sosede opravilujejo lastno zaostalost, češ, nese mu, ker je funkcionar pri zadrugi. On pa je meje povedal, da res dobi nekaj za izgubljeni čas, kadar gre na sejo. Toda

Predsednik zadrugnega sveta KZ Kalobje tov. Franc Pečar se je kljub otepanju ujel v fotografski aparat...

ta denar bi rad prepustil vsakemu, ker izgubljenega časa dobremu gospodarju ni mogoče dovolj plačati.

Toda najvažnejši je zame bil vtis ob temle pogovoru:

— In vaš sinček, tovariš Pečar? se bojiš, da bo pobegnil iz kmetijstva? —

— Globoko upam, da ne. Ze zdaj, ko še napol govori, je več v hlevu kot v hiši. Če bo brihten, kmetijsko šolo ima za prvim otinkom. —

Tak je bil odgovor zadrugnika, ki ljubi svoj kmečki poklic, ki verjame, da je kmetijstvo področje prihodnosti in na poti do tega ne drži rok navzkriž.

J. Kr.

PRIZNANJA SO PREJELI

Pred dnevi je delovni kolektiv DOZ v Celju priredil majhno svečanost, na kateri so pregledali dosedanj delo in dosežene uspehe. Najbolj prizadevni uslužbenci so ob tej priliki prejeli pismena priznanja in pohvale. Po končanem pregledu dela je sledil družabni večer.

35 let v službi bolnikov

**PRIMARIJ DR. JOŽE FLAŠJ —
SESTDESETLETNIK**

Kolektiv celjske bolnišnice je v ponedeljek zvečer priredil priručno domačo slavo v čast svojemu priljubljenemu ravnatelju, primariju dr. Jožetu Flašju, ki je ta dan praznoval 60-letnico svojega rojstva — istočasno pa tudi 35-letnico svojega zdravniškega delovanja.

Ce pomislimo, da je jubilar kar polnih 32 let preživel kot zdravnik — internist v teh belih sobah celjske bolnišnice, nad četrto stoletje pa kot primarij vodil interni oddelek, je to dokaz zupanja — predvsem pa strokovne sposobnosti, saj je že pred vojno (še bolj pa v povojnih letih) njegov sloves daleč presegal meje celjskega okraja.

Primarija dr. Flašja poznajo kot zrednega ljudskega zdravnika in človeka — dobično že trije rodovi bolnikov. Tisočim trpečih je poleg njegove strokovne pomoči njegov topel človeški odnos blažil zadnje boleče trenutke, tisoči so mu ozdravljeni z globoko hvaležnostjo segali v roke, tisočim je razdaljal svoje znanje in svojo ljubezen — pa še daje in bo še dajal. (Sam se je izrazil na ponedeljkovi proslavi: 32 let že hodim v to bolnišnico, pa bom še hodil — aplavz je potrdil isto željo vseh navzočih!)

Takšnega pozna ljudstvo, takšnega pozna njegov kolektiv, ki mu je za 60. rojstni dan izkazal svojo hvaležno ljubezen. Najprej je jubilaru s toplimi besedami čestital k pomembnemu praznovanju upravnik bolnišnice tov. Marjan Ravnikar, za njim pa so se s čestitkami zvrstili primariji oddelkov, medicinske sestre, zastopnika občinskega in okrajnega LO, upravniki Zdravstvenega doma, zdravstveni svetnik dr. Lovšin, ljudski poslanec in predsednik okrajnega sveta za zdravstvo dr. Ivan Kopač, zastopnik okrajnega komiteja ZKS tov. Stane Divjak in drugi.

Vsi so v svojih iskrenih čestitkah naglašali zasluge, ki jih ima jubilar za razvoj celjske bolnišnice in zdravstvene službe na sploh.

Vidno ginjen se je slavjenec »izza vrta rdečih nageljnov« zahvalil za vse izraze tako iskrene pozornosti. S svojim kolektivom in povabljenimi gosti je prijeten družabni večer mladeniško nategnil.

Čestitkam kolektiva in mnogoštevilnih Celjanov se pridružuje tudi naše uredništvo z željo: tako čil, zdrav in delaven še mnogo let!

OB 60-LETNICI PROFESORJA JOŠKA TROBEJA

Izvrsten pedagog in odlični metodik, profesor Joško Trobej, ki že vrsto let poučuje matematiko in fiziko na celjski gimnaziji, bo v ponedeljek, 23. februarja praznoval svoj šestdeseti rojstni dan.

Iskrenim čestitkam bivših in sedanjih dijakov, stanovskih tovarišev, številnih prijateljev in znancev se pridružuje tudi naše uredništvo.

NEKAJ KROMPIRJA SE BO SE DALO ODKUPITI

Cudno, da se je tudi letos na naših živilskih trgih pojavilo vprašanje preskrbe s krompirjem, ko smo v jeseni slišali o tako lepem in izrednem pridelku. V našem okraju sicer občutnega pomanjkanja krompirja še ni, ker si je podjetje Agropromet zagotovilo količine iz ptujkega področja. Vendar je prevoz drag, kar vsekakor vpliva na drobno prodajo na trgu. Vemo pa, da je v Zgornji Savinjski dolini kvalitetnega krompirja še precej, saj so nekateri kmetijski proizvajalci računali, da ga bodo v spomladanskih mesecih lahko dražje prodali kot v jeseni.

Cena franko skladišče KZ je določena — 1450 din. Zastopniki kmetijskih združenj celjskega okraja so izjavili, da bo krompirja še mogoče nekaj dobiti. Tako računajo, da bo KZ Vitanje lahko odkupil še 15 t krompirja, KZ Radmirje bo zbrala kakih 2000 kg, KZ Ljubno prav toliko, KZ Rečica 5000 kg, nekaj krompirja pa bo zbrala tudi KZ Loče. Podjetje Agropromet Celje je pripravljeno zaloge takoj prevzeti in krompir vskladščiti.

Celjani bodo ocenili oddajo

„IZBERITE NAJBOLJŠO POPEVKO“

Oddaja ljubljanske radijske in televizijske postaje »Izberite popevko« je priljubljena tako med Slovenci, kot med poslušalci v bratskih republikah in v zamejstvu. Pri tej oddaji, verjetno najzabavnejši v sporedu RT Ljubljana, sodelujejo poslušalci na najbolj široki osnovi. Ocenjujejo jo poslušalci v dvorani, ocenjevalci onkraj telefonske žice, v katerem koli kraju in zdaj po novem, tudi strokovna komisija, kot tretje ocenjevalno telo.

Nekaj besed o tej novosti: Da bi bilo ocenjevanje najboljše popevke čim bolj nepristransko in objektivno, je bilo sklenjeno, da bo poleg publike in ocenjevalcev na principu »halo-halo« svojo odločilno besedo izrekla tudi posebna strokovna komisija. Te komisije pa bodo izbrali »papirnati« kolegi radijskih novinarjev.

Naš list je prvi sprejel to prijetno (ali pa tudi neprijetno) dolžnost, da se vmeša v to zadevo, ki je predmet zanimanja in kritike tisočev radijskih poslušalcev in ljubiteljev zabavne glasbe.

Kot že rečeno, bodo oddajo »Izberite

popevko« tokrat ocenjevali Celjani. Celjski tednik je že izbral komisijo, ki bo izbrala neodvisno od publike in »telefonskih ocenjevalcev« najboljšo popevko. Kdo bo v tej komisiji, je zaenkrat (vsaj upamo, da je) še tajnost.

Poleg strokovne komisije je bilo v Celju zbranih šest zastopnikov našega mesta. To so ljudje raznih poklicev, zanimanja in starosti. Njihovih imen zaenkrat tudi še ne smemo povedati. Leti bodo vsak zase ocenili po točkah eno izmed popevk.

Strokovna komisija bo izbrala najboljšo popevko po svojem kriteriju. Morda se bodo mnenja publike v Ljubljani in šestih ocenjevalcev ujemala z mnenjem komisije, morda pa tudi ne. Kot rečeno je ta komisija neodvisna in bo na osnovi njene odločitve izbrana popevka nagrajena z nagrado našega lista.

Zaenkrat dovolj. Vse ostalo boste zvedeli v nedeljo pri sprejemnikih ob oddaji. Ne pozabite poslušati oddajo »Izberite najboljšo popevko«, ki se bo pričela ob 20. uri.

KONFERENCA RUDNIŠKE MLADINE

Prtekli teden je bila v Velenju redna letna konferenca rudniške mladine. Vseh pet aktivov, ki jih vodi rudniški komite LMS, so svoje konference že imeli. Vseh organiziranih mladincev v rudniku je 120. Od teh je 62 komunistov.

Razprava na konferenci je bila zanimiva. Usmerjena je bila predvsem v družbeno prehrano, izobraževanje in delo v klubu mladih proizvajalcev. Znano je, da je v Velenju več sto mladih ljudi, ki delajo v rudniku in se le redki hranijo v menzi, ki jo upravlja gostišče »Jezerce«. Vzroki so predvsem v kalorično nizki hrani. Kako naj mladinec dela v jami, če dobi za zajtrk suh kruh in črno kavo? Mladinci so menili, da naj bi ustanovili menzo zaprtega tipa.

DOSTI MLADIH

Občnega zbora godbene sekcije Svobode Velenje se je udeležilo nad 100 staršev in mladincev, predstavniki šol, rudnika in množičnih organizacij. Godba na pihala je štela 43 starejših godbenikov. Vodstvo je lani razpisalo objavo za sprejem mladine. Odzvalo se je kar 55 mladincev.

Lani je godba pod vodstvom kapelnika Marina Imela 132 vaj. Na raznih proslavah je nastopila 22-krat in pripravila osem koncertov; od teh so bili trije mladinski. Sad marljivih godbenikov je bilo tudi došeženo 4. mesto Velenjanov na republiškem festivalu godb v Postojni. Lani 29. novembra je prvič samostojno nastopila tudi mladinska godba in kvintet velenjskih fantov.

Godbena sekcija Svobode Velenje je med tistimi, ki zajema lepo število mladine. Tudi sedaj je izredno dosti prijaviteljev. Kar 25 bi se jih spet rado vključilo. Delo upravnega odbora in učiteljev godbe daleč smemo le pohvaliti in želimo, da bi tako dobro potekalo tudi v prihodnje.

PROTI UVEDBI ODLOKA O 4% PROMETNEM DAVKU

Na zadnji seji predsedstva Trgovinske zbornice za celjski okraj so med drugim razpravljali o novem odloku, ki so ga sprejele nekatere občine celjskega okraja in ki uvaja povišanje občinskega prometnega davka (4%) na malo-prodajo industrijskih izdelkov. Po mnenju članov predsedstva Trgovinske zbornice je bil ta odlok, zlasti v celjski občini, sprejet na preveč hitro roko, kajti izvajanje tega odloka bi se pokazalo v povišanju cen za najmanj od 1 do 2%, oziroma v zmanjšanju vseh skladov in tako tudi sklada za osebne dohodke v trgovini nasploh. Spričo tega bo Trgovinska zbornica predlagala pristojnim organom, da občinski ljudski odbori revidirajo sprejete odloke.

celjski trg

(Cene v oklepaju veljajo za socialistični sektor)
Krompir 18 (22), čebula 90 (95), chrovt 30 (30), zelje sveže 30 (30), zelje Split (80), fižol v. 70 do 80, fižol n. 60, solata (140), špinata (145), cvetača (110), motovile 200, jed. korenček 30 (30), petrusil 60—120 (50—60), koleraba (30), pesa rdeča 28 (25), kisto zelje 45 (45), repa kisa 30, zelena 150, česen 170 (170), hren 120—150, jabolka 25—30, limone (250), pomaranče (250), orehi celi 120 (120), orehi jedra 400—450 (450), sadje suho 80—120, mleko 35, maslo 500, sir 350, smetana 240, skuta 150, jajca 15—18, perutnina 450—650, fige (200—250), slive suhe (200), dateljni zav. (55), orašidi (450), rozine (540).

gibanje prebivalstva

V času od 7. do 14. februarja 1959 je bilo rojenih: 44 dečkov in 37 deklic.
Poročili so se:
Janez Iljaš, pomožni delavec iz Petrovc in Rozalija Kavčič, šiviljska pomočnica iz Celja.
Umrli so:
Jožef Cevsar, kmetovalec iz Hrastovca, star 58 let. Ana File, otrok iz Ljubane, stara 8 mesecev. Marija Skornšek, gospodinja iz Velenja, stara 48 let. Albert Medvedek, upokojenec iz Celja, star 69 let. Janez Strašek, invalid, upokojenec iz Celja, star 78 let. Rudolf Smit, zavirač iz La. is, star 8 let. Martin Zager, upokojenec iz Celja, star 74 let. Ljudmila Sivec, gospodinja iz Sranice, stara 75 let. Ferdinand Dezelak, rudar iz Rečice, star 44 let.

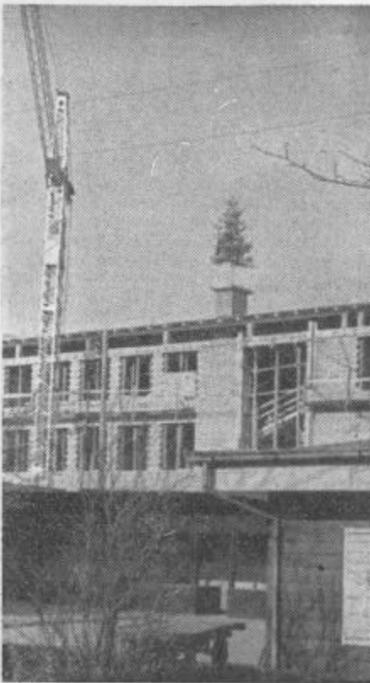
kronika nesreč

Na neki pastni zabavi pri Rimskih Toplicah so fantje brez poudara napadli 38-letnega Rudolfa Smid, zavirača na železniški postaji v Rimskih Toplicah. Pretepli so ga s kolom, bil pa je zaboden tudi z nožem. Smid je na posledičnih poškodbah umrl.
Enoletni Ludvik Lugač iz Brezna ob Sotli se je pri štedilniku opeknil ob telesu. 10-letni Anton Jager iz Jarnovca pri Dramljah je padel s kozolca. Zlomil si je nogo in pretresel možgane.
Monika Trbovišek iz Letuša pri Mozirju je iz neznanega vzr. ka pri Smarternu ob Paki skočila iz drvečnega vlaka. Nezavestno so prejeljali v bolnišnico.
Pri delu v gozdu si je poškodoval nogo Franc Reberšek iz Ponorja pri Taboru.
Janez Ancl iz Dolenje vasi pri Preboldu je padel in si zlomil nogo.
Mirka Golubča iz Stor so v pretepu zabodli v roko.
Pri padcu z voza si je poškodoval nogo Franc Dr. fenik iz Tržiča pri Rogški Slatini.
Pri padcu sta si zlomila nogo Anton Kurej iz Zg. Sečova pri Rogški Slatini in Ana Krajin iz Zagrada.
Aleksandro Krušič je na križišču pred Komunalno banko pedrl motorist. Dobil je poškodb na nogi.
Pri padcu si je poškodovala glavo in zlomila roko Helena Fijava iz Dohovca pri Panikvi.
Stefan Novak iz Začreta je padel s kolesom in si pretresel možgane.
Pri padcu si je poškodoval rebra Lenart Majcen iz Tekaveva.
V pretepu je bil zaboden z nožem Anton Lovrenčak iz Pijavca pri Smarju.

NOVICE V SLIKAH

Soštanjska mladina je obletnico Kajuhove smrti proslavila pred hišo, kjer je padel borec in pesnik Karl Destovnik-Kajuh. Ob tej priliki so tam odkrili spominsko ploščo.

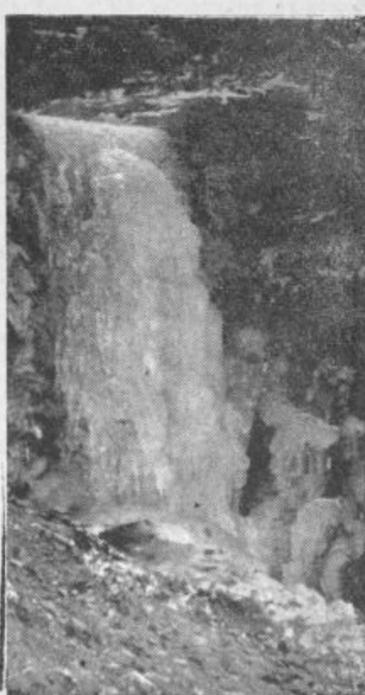
Smrečka na strehi novozgrajenega poslopja okrožnega sodišča. Pred dnevi so na streho upravnega poslopja okrožnega sodišča pritrtili okrašeno smrečko, kar je običajen znak zmage gradbenikov. Ta stavba je bila v rekordnem času postavljena do vrha in to v zimskem času.

Smučarji letos sploh še niso prišli na rano, pa tudi drsalcem so ure na ledu na kratko odmerjene. Zato je drsalšče v mestnem parku, kadar je led, živahno do je kaj. Poglejte jih zastopnike treh »visokosti«. Najmlajša drsalca ob najvišjem, za dve desetletji starejšem partnerju.

Prteklo soboto je v 101 letu starosti umrla najstarejša Celjanka, če ne celo Slovenka, Marija Ogrinčeva. Žena, ki je v življenju poizkusila več slabega kot dobrega je bila do konca pri močeh. Lani se je v svojem stotem letu udeležila skupščinskih volitev. Od takrat je tudi ta njen zadnji posnetek. Prebivalci Lisc, zlasti pa njeni otroci, vnuki in pravnuki, jo bodo obdržali v lepem spominu.

Cep rav se nam sonce iz dneva v dan močnejše ponuja, je v senčnih legah še ledeni mraz. Potok pri gozdnih restavracijah je ves vkovan v led, medtem pa se Celjani kot martinčki sprehajajo po sončnem bregu Savinje.

Pionirski karneval v Podčetrniku in Olimju

Prvi dan karnevala v Podčetrniku je bil v sredo, 12. februarja. Pionirje so vodili v oblekah iz odpadnega materiala. V Podčetrniku so se karnevalisti pojavili v sredo, 12. februarja. Pionirje so vodili v oblekah iz odpadnega materiala. V Olimju so se karnevalisti pojavili v sredo, 12. februarja. Pionirje so vodili v oblekah iz odpadnega materiala.

Prvi dan karnevala v Olimju je bil v sredo, 12. februarja. Pionirje so vodili v oblekah iz odpadnega materiala. V Olimju so se karnevalisti pojavili v sredo, 12. februarja. Pionirje so vodili v oblekah iz odpadnega materiala.

Odlomek s srečanja Tašmajdan — Zagreb v Celju

Odličen hokej na mestnem drsališču

Ceprav je sonce že precej visoko in se nagibamo iz dneva v dan bolj v spomladanski čas, pa smo v idealnem kotičku za prirodno drsališče v Mestnem parku, ki nima po svoji lepi tehnici v FLRJ, prisostvovali zanimivim hokejskim igram.

Med tednom so se predstavili gledalcem vsi celjski hokejski — starije in mlajši. To ni bila šaljiva tekma, kajti vsi so vzeli srečanje povsem resno in si prizadevali doseči kar najboljši uspeh. Starije so hoteli pokazati svojo izkušnost, rutino in tehnično znanje, mlajši so se zoperstavili s svojo borbenostjo in mladeniškim ognjem. Vsega je bilo v izobilju v tem srečanju, ki se je končalo 6:6. Mladi so v I. tretjini pričeli z svojo silovitostjo in kar trikrat presegli mrežo, v II. tretjini so se starije krepko revanširali in so dosegli kar 5 golov, v zadnji tretjini pa se je vršila velika bitka mladih za izenačenje in zmago. Dosegli so le izenačenje in tako vsaj častno zapustili ledeno ploskev. Za starije je bil veselej uspešen Jenko Baldo, pri mladih pa je bil najuspešnejši Strimpril z 2 goloma. Izbrani hokejski Celja so se v soboto lepo uveljavili v srečanju z zveznim ligasem Zagrebom. Gostje so sicer zametali 4:4, vendar so zlomili odpor Celjanov šele v zadnji tretjini igre. Prvo tretjino so vodili Zagrebčani s 3:2 v drugi so Celjani z 2:1 izenačili rezultat, v zadnji pa so gostje le pokazali svoje kvalitete in rutino ter na treh do minucem še 4 gole. Za Celje uspešni strelci — Jenko 2, Jug in Setina. Najuspešnejša igralca za Celje pa sta bila Dobrovičnik in Setina.

V srečanju zveznih ligas Tašmajdana in Zagreba, ki je bilo odločilno za rep zvezne hokejske tabele, so močno potoreli Zagrebčani, saj so jim gostje nasuli kar 5 golov, ne da bi sami prejeli le enega! Beogradjani so bili boljši v vseh ozirih in so zasluženo zmagoali. Za Tašmajdane lahko rečemo prisostvovali latinsko — sveti, vidi, vici — kajti po naporih sobotni tekmi (večerni) v Beogradu, kjer so skorajda premagali državnega prvaka Jesenice, so iz beograjskega drsališča naravnost romali v Celje, neprepani nastopili drugoga dne pri nas, odnesli visoko zmago in takoj nato v diru zapustili Celje in odšli na turnejo po Nemčiji...

Še ostali športni drobiž

Na kegličju Betona je v prijateljskem srečanju zmagala ekipa 15. maja pred celjskimi šivalci. Predstavniki KK 43. maja so bili znatno boljši.

V telovadnici Partizana Celje — Gaberje je bil odbojkovski turnir, ki ga je priredil TVD Partizan Celje — Gaberje v počastitev 40. letnice KPJ. Gostje iz Selnice pri Dravi so bili najboljši in so premagali BEAON s 3:1. Partizana Celje — Gaberje s 3:2, drugi pa so bili igralci BETONA, ki so premagali Partizana Celje — Gaberje s 3:2.

AD Klavirar napovedanega atletskega tekmovanja v pokrih prostorih ni moglo izvesti, ker smo se vedno v času maskarad in je bila telovadnica zasedena.

Vzgleden športnik odhaja v JLA

Kdo izmed Gabrčanov ne pozna Danijela Kolenika, popularnega »Tasiča«, desnega krilca OLIMPA, ki je s svojo požrtvovalno, enostavno in fair igro navdušil vnete pristaje okroglega usnja v Celju.

Rast in razvoj Kolenika kot športnika je tesno povezan z rastjo in razvojem delavskega športnega društva Olimp, kateremu je pripadal vse skozi od pionirske preko mladinske dobe do lige moštva, v časih, ko je društvo preživljalo krizo po ponovni ustanovitvi, kakor tudi v poslednji sezoni, ko je društvo že doseglo kar lepe športne uspehe. Njegov razvoj obehležaje lastnosti kot so velika ljubezen in pripadnost svojemu klubu, čisti amaterizem, skromnost, talent in pa visoka borbeno morala. Ravno tej visoki borbeni morali mladega moštva in tovarštvu, ki naj služi za vzgled sedanji mladini, se ima SD Olimp tudi zahvaliti za ponoven vzpon.

Druga odlika tov. Kolenika, ki naj še posebej služi za vzor, je skromnost. Le-ta ni dovoljevala obsedati na golovi stopnji razvoja, temveč ga je vzpodbujala k vztrajnemu in napornemu treningu. Znano je, da ni tov. Kolenik v pretekli sezoni niti enkrat neopravičeno izostajal od treninga. Tudi po poškodbi v Sostanju je prihajal na igrišče ter obdrževal svojo telesno zmogljivost na dostojni višini do popolne ozdravitve.

Po mnenju trenerja, tov. Vilija Čatra ima tov. Kolenik še nadaljne možnosti za razvoj. Prepričan je, da bo med službo v JLA pridobil tudi na ostrini, telesni moči in kondiciji. »Mi vsi verjamemo,« je rekel tov. Čater, »da bo Kolenik v JLA treniral ter da se bo vrnil v svoje matično društvo, kjer bo še nadalje razveseljeval Gabersko športno javnost, svoje kolege športnike in upravo SD OLIMPA.« K. F.

KOMISIJA ZA SPREJEM IN ODPOVED DELOVNIH RAZMERIJ PRI STANOVANJSKI UPRAVI CELJE

razpisuje naslednja mesta:

- 5 kvalificiranih zidarjev
- 1 kvalificiranega tesarja
- 6 nekvalificiranih delavcev za zidarska dela
- 1 mojstra vodovodnih instalacij
- 1 kvalificiranega vodovodnega instalaterja
- 1 kvalificiranega kleparja
- 2 nekvalificirane delavca za ključavničarsko delavnico
- 2 kvalificirana slikarja — pleskarja
- 2 polkvalificirana slikarja — pleskarja
- 2 nekvalificirana delavca za slikarsko delavnico
- 1 mojstra električarja
- 2 kvalificirana električarja
- 1 nekvalificiranega delavca za elektr. delavnico
- 1 mojster mizarske stroke
- 1 polkvalificiran mizar
- 1 nekvalificiran delavec za mizarsko delavnico

Plača po uredbi o plačah tehničnega osebja in pomožnih uslužbencev. Prošnje sprejema Stanovanjska uprava Celje, Zidarska ulica 18/L.

METKA — MEHANIČNA TKALNICA — CELJE

razpisuje mesto

kuharice

za počitniški dom v PORTOROŽU. Plača po dogovoru.

Ponudbe sprejema splošni oddelek podjetja.

VELEBLAGOVNICA LJUDSKI MAGAZIN CELJE

sprejme v službo

več trgovskih pomočnikov(ic)

Nastop službe takoj, plača po tarifnem pravilniku podjetja. Pismene ponudbe z navedbo dosedanje zaposlitve pošljite na upravo podjetja.

objave in oglasi • objave in oglasi

RAZPIS

Razpisna komisija za uslužbenska mesta pri Trgovski zbornici za kraj Celje razpisuje na podlagi čl. 33 do 41. Zakona o javnih uslužbencih in svojega akta o sistemizaciji uslužbenih mest prosto delovno mesto

TAJNIKA ODBORA ZA ORGANIZACIJO TRIZSCA.

Za razpisano strokovno mesto se zahteva naslednja strokovnost:

- diplomirani ekonomist z najmanj 2 letno prakso;
- ekonomska srednja šola z najmanj 5 letno prakso;
- popolna srednja šola z najmanj 8 letno prakso.

Kandidati naj pošljejo lastnorčno napisane prošnje z obširnim življenjepisom na razpisno komisijo pri TZ za kraj Celje do vključno 6. marca t. l.

Plača po ZJU, položajna plača po aktu o sistemizaciji.

Komisija za sprejemanje in odpovedovanje delovnega razmerja v tovarni četvrti »PROLETAR« v Beogradu

sprejme poslovedjo

»PRODAJALNE CEVLJE« v Celju

Pogoj visokokvalificirani trgovski pomočnik z 10-letno prakso. Prošnje z življenjepisom je poslati na naslov: Fabrika čbuc »PROLETAR« — Opšiti sektor, Beograd, Bulevar Revolucije br. 174.

JUGOSLOVANSKA INVESTICIJSKA BANKA — PODRUŽNICA CELJE

razpisuje delovno mesto SAMOSTOJNEGA REFERENTA V SLUŽBI POSOJIL V GOSPODARSTVU

Pogoj: višja strokovna izobrazba ali srednja strokovna izobrazba s prakso; Dražinsko stanovanje preskrbljeno.

TRGOVSKEGA POMOČNIKA ZA servisno postajo Celje sprejme TRGOVSKO PODJETJE »PETROL«, CELJE.

PRODAM posetovito okrog 3 ha s hišo in gospodarskim inventarjem 10 minut od žel. postaje Ponikva. Naslov v upravi lista.

PRODAM ugodno posetovito na Ojstrom pri Laškem (pol ure od postaje). Naslov v upravi lista.

radio 202m

- 17.10 10 minut z orkestrom Frank Chacksfield
- 17.30 Športni tednik
- 17.50 Zeleli ste — poslušajte!
- 17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Ponedeljek, 23. februarja

- 17.00 Celjska kronika
- 17.10 Nedelja, 22. februarja
- 12.00 Potovor z državljani
- 12.10 Zabavna glasba, vmes objave
- 12.15 Zeleli ste — poslušajte!

Torek, 24. februarja

- 17.00 Celjska kronika
- 17.10 Igra ansambel »C-3«, poje Nada Pretnarjeva
- 17.30 Zeleli ste — poslušajte!
- 17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Sreda, 25. februarja

- 17.00 Celjska kronika
- 17.15 Domače viže in napevi
- 17.30 Zeleli ste — poslušajte!
- 17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Četrtek, 26. februarja

- 17.00 Celjska kronika
- 17.10 Literarna oddaja — Vido Korar: »Ulice nekega dneva«
- 17.30 Zeleli ste — poslušajte!
- 17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Petek, 27. februarja

- 17.00 Celjska kronika
- 17.10 V plesnem ritmu z ansamblom »Metronom«
- 17.30 Zeleli ste — poslušajte!
- 17.45 Zabavna glasba, vmes objave

Sobota, 28. februarja

- 17.00 Celjska kronika
- 17.10 Za vsakogar nekaj
- 17.30 Zeleli ste — poslušajte!
- 17.45 Zabavna glasba, vmes objave

šport • šport • šport • šport • šport

Odličen občni zbor v Žalcu

V ponedeljek je v nabito polni mali dvorani TVD Partizan Zalec bila letna konferenca partizanskega društva, ki jo lahko prisostvovali med najboljše v celjskem okraju.

Prsednik Partizana Zalec tov. Bodiček je kritično osvetlil vse uspehe in slabosti društvenega dela v zadnjem letu ter nakazal tudi glavne smerice in program dela za letošnje obdobje. Društvo je s številnim mladim predstavniki zborom z razgibano in pestro vadbo pozitivno vse oddelke, močno pa poživilo posebno vadbo v raznih športnih panogah in igrah po željah in nagajenih mladine. Največja slabost je pač v tem, da je v društvenih vrstah še vse premajhno število kmečke in delavske mladine. Društvo ho moralo poiskati stik s to mladino in ji približati telesno kulturo bodisi v okviru stanovskih skupnosti, bodisi v okviru podjetij, s propagandnimi nastopi in tekmovalji ter sličnimi oblikami dela. Blizuje naloge v letu 1959 bi bile — znatna ekipevite članstva s pritegnitvijo delavske in kmečke mladine, ureditev telovadnic pri osemletni šoli, vključevanje v proslavo 40 letnice KPJ in SKOJ-a, pričetek zbiranja sredstev za gradnjo lastne telovadnice.

Tov. Vučer Zoran, tajnik društva, ki trenutno služi kadrovski rok, je poslal dolgo poročilo, ki nam je zopet z druge strani osvetlo široko društveno aktivnost in to od pristovalne delovne akcije članstva pri gradnji košarkarskega igrišča do vzornega dela celotnega upravevca, nadzornega, še posebej pa predstavnika zboru. Rezultati so pač bili vidni na vsakem koraku in se je društvo po svojem delu močno uveljavilo v okviru ostalih množičnih organizacij žalske občine.

Nafelniki tov. Meglič je v statističnih številkah izrazil vsa društvena dejavnost. V osemih oddelkih redno vadi v Zalcu danes preko 160 članstva. Pestrost in vsestranost — to sta bili vodili vsem prednikom pri njihovem strokovnem praktičnem delu, kar se je vsekakor bogato obrestovalo. Obisk pri vadbi je bil povprečno nad 90%. Poleg redne vadbe so pod vodstvom strokovnih sodelavcev razvijali še posebno vadbo po nagajenih mladine v atletiki, košarki, odbojki, nogometu, malem rokometu, namiznem tenisu, plavanju in zimskih športih. Te oblike dejavnosti pa so bile več ali manj tudi sestavni deli rednih vadbenih ur. Le s takimi prijemi in metodo dela je bila znanamovana ponovna rast društva in kerak naprej k množičnosti. Dnes v društvu amatersko četa 15 prednikov in instruktorjev — v večini primerov so le mladi ljudje. S pravilno društveno priljiko so si vzgojili kader iz lastnih vrst, saj je okrajni tečaj za prednike III. razreda uspešno dovršilo kar 6 mladih ljudi, dva pa sta opravila izpit za atletska instruktoria.

Atletika — šport št. 1.

Morda le ni preveč, če vsaj nekoliko vrstic spregovorimo o velikih uspehih Žalčanov v atletiki. Znano je, da številni Žalčani s svojimi vrhunskimi storitvami v mnogocem prispevajo k visokemu ugledu celjskega Klavirarja. Kljub temu pa je še tudi v Zalcu mladih atletov in atletic dovolj, da so v slovenskem in jugoslovanskem merilu pokazali na atletskih tekmovanjih najboljšo rezultate od partizanskih društev v FLRJ. Mladinci in mladinke so se od vseh društev Partizana v FLRJ najboljše uveljavili v zvezni atletske ligi, na republikih poedinskih prvenstvih pa srečamo njihova imena v raznih atletskih disciplinah od 2. do 5. mesta. Doma so organizirali 25 atletskih mitingov, od katerih so vzorno izvedli že tradicionalni žalski Silvestrov tek. Na okrajnem prvenstvu so bili preteklo leto sicer tretji, svoje sposobnosti pa so potrdili na Jadranskem teku (2. mesto), na teku zmage v Litiji, »Teku republik« v Ljubljani in v štafetnem teku »Ob žici okupirane Ljubljane«, kjer so sodelovali z najljubšo ekipo izmed vseh udeležencev, ki so v naporu teku pokazali visok požrtvovanje in borbenosti. Atletika zajema v Zalcu v Partizanu okrog 100 mladih ljudi, ki se v posebni vadbi izživljajo v teh prirodnih oblikah gibanja. Ko-

liki bi jih šele bilo, če bi tem ljubiteljem lokalni čimtelji oskrbeli boljšo pogoje za vadbo in krožno atletsko teko!!! Če so konjčani za lastno iniciativo in ustvarjalnostjo prišli do prelepega stadiona — ali ne moremo v bližnji bodočnosti pričakovati kaj takega tudi od podjetnih Žalčanov? — Ne gre tu le za interese atletike in njenih predstavnikov. V Zalcu je 1000 šolske mladine, v društvu Partizan pa so pokazali veliko aktivnost tudi v nogometu in rokometu, za kar potrebujejo sodobna igrišča!

ZA VEČJO MNOŽIČNOST — NOVE OBJEKTE!

Tov. Meglič je v nadaljevanju svojega poročila še osvetlil delo posebne vadbe v drugih športnih panogah in igrah. Najboljši napredek so pokazali košarkarji, ki imajo trenutno že dobro moško in žensko ekipo, zelo močna aktivnost je bila v nogometu, pa črnpr društvo nima svojevga igrišča in so vadili ter igrali tekme v Gotovljah na močvirnatem travniku, odbojka je zopet lepo uveljavlja kakor tudi mali rokomet, dočim se namizni tenis šele v povojih, za zimske športne igre pa ni bilo v tej sezoni pogojev za vadbo in tekmovalje. Problem nadaljnjeja — uspešnega dela Partizana v Zalcu in večje množičnosti pa so prostori — pokriti in na prostem! Društvo je brez telovadnice in gostuje v tesni telovadnici na esemetni šoli, ki le že prezasedena in preobremenjena od šolske telesne vzgoje. Že šolski pouk telesne vzgoje je reduciran za tretjino po predpisanim predmetniku, ker se zaradi tolikšnega števila šolske mladine ne morejo zvrstiti v telovadnici. Velika športna aktivnost v dvoma najpravišnejši — gradnja igrišča v sklopu novega športnega stadiona, potem gradnja telovadnice in nato še kegličja. Tak vrstni red gradenj bi bil utemeljen tudi po zaključkih kongresa telesne kulture v Beogradu, ki poudarja in zagovarja predvsem tiste gradnje, na katerih bi se telesno krepili in urili stotine in stotine mladih državljanov. — Vse pa kaže, da bodo v Zalcu ubrali pri gradnjah objektov povsem nasprotno pot. Formiran je že gradbeni odbor za gradnjo štiristopenjske kegličje (v Sloveniji jih imamo doslej le v 5 velikih mestih), ki bi naj bi že v letošnjem letu z udarnim delom gradil ta objekt. Na obnem zboru Partizana so že formirali tudi gradbeni odbor za postavitev telovadnice, ki naj bi prišla na vrstni red po dograditvi kegličja v naslednjih letih, seveda je pa še želja vseh, da bi čimpreje tudi prišli do sodobnih igrišč v okviru novega športnega stadiona.

Potrebo so vsekakor zelo velike in jih bo treba vskladiti s trenutnimi materialnimi možnostmi kraja in občine. O prioritetenem redu gradenj pa naj bi ne odločala finančna moč predstavnikov v gradbenih odborih, pač pa zdrava načela naše telesne kulture, kjer bi bilo treba prisljubiti željam in potrebam mladine. Res je, da je to interna žalska zadeva, zanimivo in demokratično pa bi bilo, če bi mero-dajno le anketirali 1000 šolske mladine in še ostalo mladino kraja — katere objekte najbolj potrebuje! Tako bi dobili potrebno orientacijo in v Zalcu pa tudi drug-d bi ne bilo več toliko »razprave« o vrstnem redu gradnje objektov.

Se to velja pripisati obnem zboru Partizana v Zalcu. Društvena uprava je v mejah možnosti s praktičnimi darili izrekla priznanje svojemu strokovnemu kadru za požrtvovalno celostno amatersko delo, po volitvah in konstituiranju novega odbora pa so vsi izvoljeni brez vsakršnega odklanjanja in ugovaranja z voljo prevzeli določene obveznosti, ki jih bodo brez dvoma tudi uspešno izvrševali. Novi upravi povno predseduje tov. Edmund Božiček.

Razgibana športna nedelja v Celju

Vendarle smo načekali in to v februarjem mesecu razgibano športno nedeljo, ki je zvalila v prirodno stotine ljubiteljev športa.

Osem golov na Glaziji...

Nogometniki Klavirarja so imeli v gostih tujsko Dravo. Okrog 1000 gledalcev je bilo tokrat brez dvoma zadovoljnejših s prijetnim koncertom kot pa z igro obeh moštvev. Res je, da sonec kot pa z igro obeh moštvev. Res je, da bilo prearano igrišče tudi nemogoče za igro in da so bili vsi igralci ob takih pogojih po-stavljeni pred težko nalogo. V I. polčasu so gostje nudili celjanom še kar krepak odpor, potem pa jih je »zdelalo...« V vodstvo so prišli gostje, nakar so domačini izenačili in po-

vedli že s 3:1, vendar je Erhatič še pred za-ljučkom polčasa z ekletnim strelom znihal na 3:2. V II. polčasu so gostje močno popustili, domačini pa so od številnih situacij izkoristili le 3. Klavirar ni realiziral niti kazenskega strela. Skratka igra nas ni zadovoljila in treba bo še veliko dela, znoja in truda, da bo Klavirar temeljito pripravljen za spomladanski start v II. delu prvenstva. Casa je malo na razpolago, zato bo potreba še trdo delati. Uspešni strelci za Klavirarja: Hribernik 2, Kokotec, Mariček, Kujan in Kvartič.

TRGOVSKO PODJETJE »USNJE«, CELJE, Trg V. kongresa 4

razpisuje

mesto administratorke

vešče v strojepisju in administrativnem delu

Plača po tarifnem pravilniku. Prošnje s kratkim življenjepisom

poslati pismeno ali osebno na upravo podjetja.

CELJSKI TEDNIK — IZDAJA OKRAJNI ODBOR SZDL V CELJU — UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR — ODGOVORNI UREDNIK TONE MASLO — UREDNIŠTVO IN UPRAVA: CELJE, TITOV TRG 3 — POŠTNI PREDAL 16 — TEL. UREDNISTVA 34-23, UPRAVE IN OGLASNEGA ODDELKA 25-23 — TEKOČI RAČUN 603-11-606-1/3-266 PRI MEŠTNI HRANILNICI V CELJU — IZHAJA VSAK PETEK — LETNA NAROČNINA 500 DIN POL LETNA 250 DIN, CETRTLETNA 125 DIN — ROKOPISOV NE VRAČAMO — TISKA CELJSKA TISKARNA V CELJU

gledališče • gledališče

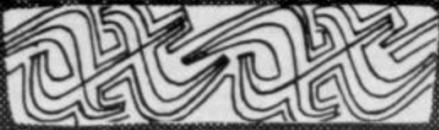
SLOVENSKO LJUDSKO GLEDALIŠCE CELJE
Petek, 20. febr. ob 20 — Rokсандić: Babilonski stolp — Gostovanje v Sevnici
Sobota, 21. febr. ob 18 — Rokсандić: Babilonski stolp — Predstava v sindikalni dvorani Cinkarne
Nedelja, 22. febr. ob 15.30 — Knuth: Ključ »Me za umor — Izven
Torek, 24. febr. ob 19 — Wittlinger: Otroci teme Gostovanje v Sentjurju
Sreda, 25. febr. ob 16 — Wittlinger: Otroci teme — III. šolski abonma

koncerti • koncerti

Sreda, 4. marca: Koncert Komornega moškega zbora, dirigent Egon Kunej
Sreda, 11. marca: III. abonma koncert, violinst Igor Ozim
Sobota, 14. marca: Komorni moški zbor, ponovitev koncerta
Abonente prosimo, da poravnajo zapadli obrok. Glasbena šola

kino • kino • kino • kino

KINO UNION, CELJE
Od 23. do 24. 2., »Piknik«, ameriški barvni cinemascope film
Od 25. do 26. 2., »Srnjatek«, ameriški barvni film
Od 27. 2. do 2. 3., »Sensa«, italijanski barvni cinemascope film
KINO METROPOL, CELJE
Od 18. do 21. 2., »Človek na tiru«, poljski film
Od 22. do 25. 2., »Godzila — morská pošast«, japonski pravljicni film
Od 26. do 28. 2., »Moj dragi oče«, italijanska komedija
Kino Union: matineja dne 22. II. »V koloradskih kanjonih«, ameriški film

TIBOR SEKELJ - rekorder, raziskovalec in svetovni popotnik

Neumorni popotnik Tibor Sekelj ob obisku v Celju.

Pred dnevi smo ga imeli v gosteh... Predaval je o divjakih v pragozdovih Amazonke ter o skrivnostni azijski državi Nepal v krogu celjskih esperantistov. Naš sodelavec je imel z njim kratek razgovor, da bi našim bralcem posredoval iveri iz razgibanega življenja tega zanimivega in svojevrstnega moža.

Tibor Sekelj, mož majhne rasti in drobne telesne konstrukcije, bi po svoji vnanosti ne dal slutiti, da imamo pred sabo popotnika, raziskovalca, znanstvenika in pisatelja, ki je prehodil več kot katerikoli Jugoslovčan, ki ima za sabo nepredstavljive rekorde vzdržnosti. Ko sva se pogovarjala o njegovih doživetjih, so se mu svetile živahne oči, ki so videle več kot si more kdo izmed nas predstavljati...

Tibor Sekelj, sin nepreglednih banatskih ravnin, je eden izmed tistih redkih ljudi, ki so se poklicno posvetili svojem konjičku. Pred vojno je bil novinar in je leta 1939 odpotoval v Južno Ameriko, da bi napisal serijo reportaž, študij in razprav. Sredi njegovega dela je Evropo zajela vojna vihra in ostati je moral tam. Toda ni se vdal brezdelnemu čakanju na konec vojne. Začel je organizirati ekspedicije. V petnajstih letih bivanja v latinski Ameriki je obiskal vseh njenih dvajset držav. Lotil se je geografskih in antropoloških raziskav. Tako je trikrat prodril globoko v pragozdove Brazilije in Bolivije. Med svoja največja doživetja prišteva svoje štirimesečno bivanje med ljudžerskim plemenom Tupari v pragozdovih Amaconke. Nadalje je vodil izkopavanja v Boliviji in Venezueli, v Hondurasu pa je odkril zapuščeno mesto revnih prebivalcev sredi džungle. V Guatemali in Mehiki je študiral kulturo Maya Indijancev.

Leta 1944 je vodil odpravo v Andih. 9 ljudi se je podalo na vrhove tega gorskega masiva in štirje med njimi so izgubili življenja. Takrat je bil Tibor Sekelj eden izmed redkih, ki so se povzpeli na vrh Aconcagua. Naslednje leto se je Sekelj ponovno podal na najvišji vrh obeh ameriških celin, da bi poiskal trupla mrtvih tovarišev. Ni jih našel, pač pa je drugič užival v razgledu s 7.035 metrov visoke gore. Do danes ima Banačan Sekelj neovrgljiv jugoslovanski višinski rekord. (Letos se mu bodo priključili novi Jugoslovani, ki pripravljajo ekspedicijo v Ande in na Aconcagua — med njimi tudi naš vrhunski alpinist Ciril Debeljak iz Celja). Toda 20 let je ta rekord držal navidez slaboten Banačan iz okolice Kikinde, kjer je najvišja »gora« preprosta buča ko pravijo:

— Popni se na bundevu (bučo), pa češ vidjet Kekendu (Kikindo). —

Tibor Sekelj si je za svoje petnajstletno plodno »potepanje« po svetu pridobil eno največjih odlikovanj argentinske vlade in naslov člana britanskega kraljevskega geografskega društva.

Po letih svojega zanimivega sobesednika nisem vpraševal. Toda njegovi načrti in njegova zagretost zanje je mladeniška. Tibor Sekelj obvlada devet jezikov in pravi, da si je med vsemi najbolj pomagal z esperantom. Je član upravnega odbora svetovne esperantske zveze, in to poverjenik za Azijo in Afriko.

Ko se je leta 1954 za dve leti vrnil v domovino, je prijel za pero. Zrmed trinajst njegovih knjig imamo Slovenci tri knjige (Mladinska knjiga) in sicer: »Vihar nad Aconcagua«, »Umevava — sin pragozda« in »Daleč od civilizacije«...

Toda kolikor mu je domovina pri srcu, mu je v krvi popotovanje. Leta 1956 se je ponovno podal na pot. Tokrat kot »ambasador« mednarodnega esperanta. Preko Grčije, Turčije, dežel Bližnjega in Srednjega vzhoda je prišel v Indijo, na Kitajsko, v Nepal in na Ceylon. V Indiji je prišel v stik s premierom Nehrujem, s podpredsednikom vlade Radakrišno, na Ceylonu se je sestal z prezidentom Bandaranajko, v Nepalju s kraljem Mahendrom. Pogovore, predvsem o esperantu, je vodil z domala vsemi azijskimi prosvetnimi ministri. V Nepalju je živel pol leta, se osebno seznanil z obema živima »božanstvom«, prvi tečaj esperanta, ki ga je sam vodil. Je udaril temelje esperantu v tej do nedavnega popolnoma izolirani državi. Ponosno mi je povedal, da je bil njegov najboljši »tečajnik« v Nepalju sam prosvetni minister. V Aziji je pustil za sabo pet esperantskih društev, enega v Nepalju, štiri v Indiji.

O svojem poslanstvu pravi takole: Azija potrebuje skupen jezik. Med stotinami jezikov in narečij je težko izbrati takega, ki bi ga Azija za medsebojne stike uporabljala. Osvojitev kakega evropskega jezika je prav tako nemogoča. Azijci bi vse preveč spominjali na kolonializem, ki se ga je domala že čisto otresla. Esperanto je rešitev. Seveda tako hitro, kot bi si kdo mislil, ne bo šlo. Toda povsod je Sekelj našel na polno razumevanje in podporo...

In kaj je osebno pridobil? Zlasti je vesel, tako trdi, da se je dokopal do spoznanja, da je zgrešeno evropsko samoljubje, češ, evropski način življenja naj bi bil najbolj pravičen. V Indiji se je priučil pol športne, pol filozofske znamenitosti — jogija. Tudi sedaj prakticira za predzajtrk stanje na glavi nekaj minut...

Letos je Tibor Sekelj spet doma. Dobili bomo novo knjigo (tudi Slovenci), in sicer pod naslovom »Nepal je odprl vrata«. Med pisanjem nenehno potuje in predava. Poleg višinskega, ima verjetno tudi predavateljski rekord. Doselej okoli 2700 predavanj.

In načrti? Končna ustalitev v domovini? Ne! Na jesen ga bo pot popeljala v Afriko. Povabljen je v novo afriško državo Gano. In od tam? Gotovo počez in navzkriž čez črni kontinent.

Srečno pot! J. K.

Slučaj Erwina Schulza

2

SAM BOG SE VAS USMILI...

Ko je svetnik Trettin prišel nazaj v urad, je na mizi našel tehnično poročilo. Najdeni drobci bombe, njen ožigalnik in učinek dejstva je dokazoval, da gre za granato s toporišem. Izdelana je bila leta 1915. Ti podatki Trettinu niso pripeljali niti centimeter bliže storilcu. Teh granat je vse polno. Imeli so jih oddelki SA, oddelki SS, vojska, enake pa so odkrili tudi v skritih orožarnah komunistične stranke. Bilo je vsaj toliko novega, da je Trettin lahko postregel s podatkom številnim oblastnikom, ki so neprestano telefonirali.

Iz palače predsedstva vlade so telefonirali vsake pol ure. Za Göringa so trdili, da ne bo mogel spati, dokler ne bo zvedel imena atentatorja. Tega mu sicer pod večer 21. marca še ni mogel nihče povedati, vendar je bil tu droben podatek, ki je zadostoval, da se je Göring potolažil s to drobtinico. Nemudoma je klical svojo igralko v Weimar in ji sporočil, da bi skoraj postal žrtev. No, tudi ljubica Emmy Sonnenmann ni vedela ta večer nič več kot podatke o granati in za domnevo, da jo je gotovo vrgel kak komunistični »podčlovek«.

Medtem, ko se je novica širila, se velik svetnik Trettin ni mogel znebiti občutka, da razvpiti slučaj sploh ni atentat. Toda o tem je molčal pred osemi, le kolegi Arthurju Nebu je zaupal svoj pomislek:

— Göring bo razneslo, če boste hoteli zanikati njegovo fiksno idejo.

je svaril Nebe, tvorec nemške kriminalne policije. Nebe je bolj poznal Göringa. Vedel je, da se ima za največjega nacista za Hitlerjem. Se več. Mnogi Nemci so tega »pur le mérite« letalca bolj cenili kot Hitlerja samega. Celo mnogi socialdemokrati so kazali simpatije do tega, navidezno karakternega in odločnega moža... Göring se je tega seveda čez mero zavedal. Prepričan je bil, da je nemogoče, da bi lahko kdor koli izmed pravih Nemcev dvignil roko zoper njega. Če je bil tak človek, potem je bil to plačanec Moskve. Iz dogodka na cesti Unter den Linden je bilo treba narediti mednarodni škandal. Zato gorje policistu, ki bi mu postregel z drugačnimi podatki...

Naslednji dopoldan se je pri Trettinu zglasil profesor in doktor August Brüning. Le-ta je bil najvidnejši kriminalistični znanstvenik. Prinesel je izvide o nesrečni bombi.

— Popolnoma sem prepričan, je dejal — da je bomba bila vržena iz sobe dvainpetdeset na podstrešju.

— Druge možnosti ni? — je hlastnil Trettin.

— Je. Toda manj verjetna. Lahko bi jo storilec vrgel tudi iz četrtega nadstropja, toda bomba bi morala narediti čudno krivuljo... — je odvrnil strokovnjak.

— In vendar bi bil to merjen met?! — je poskočil Trettin.

— Da. Vendar pravcato žonglerstvo. Nekako tako, kot če bi metali kamen okoli vogala v cilj...

To je bilo seveda še manj mogoče. Trettinu je preostalo samo eno. Zasedovati je dal vsak korak tistih delavcev, ki so se v času dogodka nahajali blizu dveh sumljivih oken.

Slučaj atentata je zaposleval armado ljudi. Göring je docela opustil drugo delo. Ko mu je Nebe posredoval novo poročilo, je Göring histerično zakričal: — Trettin naj pozapre vseh osemdeset delavcev!

— To bi vam odsvetoval, — se je zavzel Nebe. — Če je storilec na svobodi se bo hitreje izdal. To je stara kriminalistična izkušnja.

— Vi in vaše izkušnje, — je rentalil Göring predse. Kot vedno, je tudi tokrat, ko je imel opravka s strokovnjaki, postal nesiguren. Končno je reusnil: — Storitite kar hočete. Toda bog se vas usmili, če se vam ta baraba izmuzne skozi krepelj!

SCHULZEJEVA PLAČA...

Delavci s podstrešja in četrtega nadstropja osumljene hiše so bili post stalno kontrolo. Sami o tem niso ničesar vedeli. Neznanci so se o njih zani mali pri pekih, v mlekarnah, trafikah, pri znancih in celo med družinskimi člani. Na gradbišču je prišlo nekaj novih, zelo radovednih delavcev.

Zgodilo se je, da je nekaj dni po dogodku nek zidar v zaupnem pomenku z novim kolegom takole povedal:

— Če mene vprašaš, pol je tu bil Schulze, tisti maler. Schulze zmirom tulč šinja čez naciste. Je en vlek gudrnjač in neslanč. Pa pr komunistih je tudi bil...

Uro pozneje je poročilo o tem razgovoru ležalo na Trettinovi mizi.

— Napišem nalogo za aretacijo? — je vprašal Trettinov sodelavec.

— Ne. Povabite ga za jutri v pisarno, — je odvrnil Trettin začudenemu uradniku in dodal: — Bodite prepričani. Fant bo jutri prišel...

In res. Schulze, ki ga je naslednji dan poklical šef gradbišča k sebi, je bil sicer preplašen, vendar mirne vesti. Ko je dobil vabilo, je prebledel, še bolj pa, ko mu je šef nasvetoval naj prej vzame plačo. Zgrozil se je ob zli slutnji, pa ga je šef potolažil:

— Kar brez skrbi. Če bi bilo kaj nevarnega, bi te pri prič zaprl.

Šef je bil v resničnost svojih besed manj prepričan kot Schulze, zato je skomiznil za njegovim hrbtom.

Erwin Schulze je o tem razmišljal ves čas, ko se je s tramvajem peljal domov. Imel je samo dve uri časa. Pravzaprav se mu je zdelo neumno zapravljati denar za vožnjo. Vendar ga je nekaj priganjalo na to pot. Morda vrečka s tedensko plačo? Seveda! Erna, njegova žena, mora dobiti denar preden...

Prismodarija, se je prepričeval. To bo samo zaslisanje in precej ga bodo spet spustili...

Ali pa morda tudi ne?

Pred enim letom, ko so se nacisti povzpeli na oblast, je Erwin Schulze komaj ušel nevarnosti. Takrat je zadostovalo, če je človek bil član komunistične stranke, pa so ga hitro aretirali, premlatili in ga po navadi »na begue« ustrelili.

Zdaj pa je bilo drugače. Zobje nacistične revolucije so se zgledili. Janu- arja 1934 so bili tisočih političnih jetnikov izpuščeni iz koncentracijskih taborišč. Tudi dela je bilo dovolj...

In vendar je imel Schulze občutek, da ga zasledujejo. Sele potem, ko je stopal po stopnicah svojega stanovanja, mu je odleglo.

Toda Erne ni bilo doma. Pomišljal je že, če naj pusti denar v predalu kuhinjske omare, potem pa je raje stopil v sosesčino k njenim staršem in tašči izročil denar. Zakaj, tega ni povedal... Odpeljal se je spet s tramvajem na Aleksandrovo trg, kjer je bilo policijsko poslopje.

STOJ

Ne zavrži
svinjske kože,
prašiča oderi,
kožo pa prodaj
KOTEKSU!

HOUU, KAKŠNI MESARJI !!!

PRAVI VZROK

Ko sem vprašal znanke po temeljnih njenega srečnega zakona, mi je odgovorila:

— Takoj v začetku zakona sva z možem ugotovila, da se o ničemer ne moreva zediniti. Od takrat nisva tega nikoli več niti poskušala. —

»SANJČEK« NA DIVJEM ZAPADU

